

TURISTICKÝ REGION JIZERSKÉ HORY

JIZERSKÉ NOVINY

LIBERECKO

JABLONECKO

FRÝDLANTSKO

TANVALDSKO

» Liberecko

Liberec a Žitavou za sochami nejen moderními

Na území města Liberec se nachází mnoho neprávem opomíjených sochařských děl, která vznikla například v rámci výstavy „Socha a město 1969“ i mimo ni.

V rámci přeshraničního projektu „Liberec/Žitava – zapomenuté památky“ jsme vybrali 27 významných sochařských děl v Liberci z období 60.–80. let 20. století a 27 sochařských děl v Žitavě od 14. do 20. století. Na základě toho vznikly v Liberci dvě trasy, jimiž návštěvníky provede čtyřjazyčná publikace, která k projektu vyšla.

www.visitliberec.eu

» Jablonecko

Jak začínala legendární Jizerská padesátka

To ukáže interaktivní výstava 50x BÍLOU STOPOU. Můžete ji navštívit do 25. února 2017 v Jablonci nad Nisou v Domě manželů Scheybalových, kde sídlí také turistické infocentrum. Díky spolupráci s pamětníky a původním pořadatelským týmem se podařilo dát dohromady řadu zajímavostí na autentických dokumentech, fotografiích i vybavení. www.jablonec.com

» Frýdlantsko

Nová příhraniční autobusová linka

Od listopadu 2016 jezdí první příhraniční autobusová linka mezi polským městem Świeradów-Zdrój a Novým Městem pod Smrkem. Z lázeňského letoviska do Nového Města pod Smrkem zajíždí autobus čtyřikrát denně vždy v sobotu a neděli. Autobusovou dopravu financuje město Świeradów-Zdrój, proto je linka zdarma. www.nmps.cz

» Tanvaldsko

Sáňkování ve Smržovce

Smržovka je královnou sáňkařského sportu v České republice. Kromě světově proslulé profesionální sáňkařské dráhy s jedinečnou kruhovou zatáčkou zvanou karusel zde naleznete přírodní sáňkařskou dráhu, určenou široké veřejnosti. Provoz přírodní sáňkařské dráhy není časově omezen, saně musíte mít vlastní. www.smrzovka.cz

foto: Hana Palečková

Tak si představte, že té naší proslulé Jizerské padesátce bude padesát! To to letí!

Začínala jako testovací závod horolezců TJ Lokomotiva Liberec, kteří se tak připravovali na náročné expedice, a dnes je z ní světově respektovaný běžecký závod, jenž od roku 1999 patří do světové ligy dálkových běhů Worldloppet a od roku 2003 je součástí FIS Marathon Cupu. Účastní se jí lyžaři profesionální i amatéři. Vzpomínám, jak mi kamarád vypravoval o své první „Padesátce“. Kluk z hor, takový, o nichž se říká, že se narodili s lyžemi na nohou. Tenkrát ještě rodiče nevozili děti do školy auty. Děti běžely pěkně pěšky, v zimě se jezdilo na lyžích nebo na saních, lítalo se od rána do večera, kampak na ně s nějakými padesáti kilometry. Vždyť na lyžích to klouže samo,

lyže a sníh za vás udělají polovinu práce! Tak se ten můj kamarád prostě přihlásil a vyrazil. Vyrázil tak, jak vyrážival na běžky každou neděli. S jedním voskem a pár drobnými v kapse větrovky. Dnes už se tomu směje, ale tenkrát mu muselo být asi dost krušno, když uprostřed trati zjistil, že padá vysilením a žízeň mu lepi jazyk na patro. Přezil a doběhl, kluk z hor, nejen díky své fyzice, ale taky díky tomu, že cucal sníh, a když ho nikdo neviděl, sbíral vedle stopy pomerančovou kůru, kterou odhazovali závodníci prozíratelnější a připravenější. Dlužno ovšem říci, že ho tahle zkušenost neodradila, že se do bílé stopy Jizerské padesátky ještě několikrát vrátil a že dokonce běžel Vassův běh. Jizerská padesátka má od roku 1971 ještě jedno jméno. Memorál Expedice Peru 1970. Když

kamenná lavina pohřbila tábor patnácti našich horolezců, bylo mi sedm let. A přece jsem už tenkrát cítila onu vlnu zoufalství, smutku a solidarity, která prolétla celou republikou. Je krásné, že závod, který je vyznáním sportu, sněhu a Jizerským horám, nese jejich jméno, neboť oni sami stáli na jeho začátku. Takže... Přiju Jizerské padesátce dalších padesát let a každoroční přídel sněhu. To samozřejmě přiju i vám a vašim dětem. Abyste si mohli užívat nejen na běžkách, ale i na sjezdovkách, snowboardech, saních a bobech, abyste se pořádně zmáchali a pořádně promrzli, protože vás to zocelí a otuží. Sami uvidíte, že je to mnohem lepší, než chodit do fitka. Protože v žádném fitku, ať je sebelepší, není tak krásné jako v Jizerkách pod sněhem.

text: Klára Hofmanová

2

Skibus Jizerky

- 55** jede v ⑤ do 16. 6. a od 8. 9. a 14. 4., 17. 11., od 23. 6. do 3. 9. jede denně (u vlaků)
- 56** jede v ⑥ do 3. 6. do 30. 9. a 5., 6. 7.
- 57** jede 24. 6.–3. 9.
- 78** jede od 25. 12. 2016 do 12. 3. 2017, jede také 27. 12. 2016, 28. 12. 2016, 29. 12. 2016, 30. 12. 2016, 3. 2. 2017, 20. 2. 2017, 21.–24. 2. 2017

Jízdní řád spoje 670943

Při jízdě mezi zastávkami s uvedeným číslem zóny platí integrovaný tarif a smluvní přepravní podmínky IDOL (zveřejněné na www.iidol.cz). V ostatních případech platí tarif a smluvní přepravní podmínky vyhlášené BusLine, a. s. (www.busline.cz).

Všechny spoje vyčkají příjezdu vlaků max. 10 minut.

Jízdní řád spoje 539001

Na lince jsou bezplatně přepravováni hosté lyžařských středisek Jizerských hor s kartou JIZERKY CARD B. Na lince platí smluvní přepravní podmínky dopravce BusLine, a. s. SPP jsou k nahlédnutí u řidiče nebo na www.busline.cz.

Skupinu nad 20 osob je třeba nahlásit na dispečink na tel. 601 324 900 alespoň jeden den předem. ZASTÁVKA ALBRECHTICE V JIZ. H., ŠKOLA LEŽÍ U LANOVKY TANVALDŠKÝ ŠPIČÁK II.

Jízdní řád spoje 540145

V úseku Liberec Fügnerova – Bedřichov mohou cestující využít také linky MHD 18. Na lince platí integrovaný tarif IDOL a smluvní přepravní podmínky IDOL. V ceně jízdenky na této lince je zahrnuta přeprava 1 páru lyží nebo 1 snowboardu nebo 1 saně (www.iidol.cz). Kontakt na Centrální dispečink IDOL, tel.: 704 702 000.

Jízdní řád spoje 540650

Jízdní kola je možné nakládat a vykládat z bezpečnostních důvodů pouze v zastávkách Frýdlant, aut. nádr.; Raspenava, žel. st.; Hejnice, aut. st.; Bílý Potok, u Krakonoše a Bílý Potok, Smeřava. Přeprava elektrokol, příp. jiných kol s motorovým agregátem, není z bezpečnostních důvodů umožněna. Na lince platí integrovaný tarif a smluvní přepravní podmínky IDOL. Na této lince je přeprava 1 páru lyží nebo 1 snowboardu nebo 1 saně zdarma. Informace o tarifu a SPP na www.iidol.cz.

Jízdní řád spoje 679900

Jízdní: dospělí (15+) 20 Kč, děti (6–15) 10 Kč, HARRACHOV CARD + děti (–6) zdarma. Určeno pouze pro lyžaře. Provoz SKIBUSU nebude zajištěn ve dnech, kdy nepojede lanová dráha Rýžovistě – Černá Hora – zejména na začátku a konci sezony.

RADIOBUS:

Nástup do spoji v režimu Radiobus je nutné objednat na tel. číslo Centrálního dispečinku IDOL (uvedeno též v poznámce ke spoji). Výstup nahlaste řidiči. Kontakt na Centrální dispečink IDOL tel.: 704 702 000.

539001 Jablonec n. N. – Janov n. N. – Tanvaldský Špičák – Tanvald – Tanvaldský Špičák

Platí od 11. prosince 2016 do 9. prosince 2017

	1	3	5	km	Tč		2	4	6	
...	46	46	46	0	1	Jablonec n. Nisou, Pražská	MHD	př	...	...
...	7:27	11:04	14:50	...	...	Jablonec n. Nisou, aut. nádr., nást. 7	MHD	...	...	...
...	7:30	11:07	14:53	...	...	Jablonec n. Nisou, plavecký bazén	MHD	...	...	...
...	7:35	11:13	14:59	...	...	Jablonec n. Nisou, Město, škola	MHD	...	...	...
...	7:40	11:18	15:04	...	...	Jablonec n. Nisou, sídli. Janovská	MHD	...	...	...
...	7:48	11:26	15:12	...	...	Janov n. Nisou, tram. st.	MHD	...	...	...
...	7:49	11:27	15:13	...	...	Janov n. Nisou, hotel Praha	MHD	...	...	...
...	7:51	11:29	15:15	...	...	Janov n. Nisou, samoslužna	MHD	...	...	...
...	7:53	11:31	15:17	...	...	Bedřichov, úpravná voda	MHD	...	...	...
...	7:57	11:35	15:21	...	...	Bedřichov, bowling	MHD	...	...	...
...	8:00	11:38	15:24	...	...	Bedřichov, Penzion UKO	MHD	...	...	...
...	8:12	11:50	15:36	...	...	Janov n. Nisou, Hrabětice, Arnika	MHD	...	...	...
...	8:19	11:57	15:43	...	...	Janov n. Nisou, Hotel Semeřín	MHD	...	...	...
...	8:25	12:03	15:49	...	...	Janov n. Nisou, Horní Maxov, kostel	MHD	...	...	...
...	8:32	12:10	15:51	...	...	Josefův Důl, Dolní Maxov, hotel Maxov	...	...	...	...
...	8:33	12:11	15:52	...	...	Josefův Důl, Dol. Maxov, penzion Lenka	...	...	...	...
...	8:37	12:15	15:56	...	...	Josefův Důl, Žel. st.	...	...	...	...
...	8:40	12:18	15:59	...	...	Josefův Důl, Antonínov, skiárna	...	...	...	...
...	8:45	12:23	16:04	...	...	Tanvald, Špičák lanovka	...	...	...	...
...	8:49	12:27	16:08	...	...	Tanvald, Lidci Kamence	...	...	...	...
...	8:51	12:29	16:10	...	...	Smržovka, Dolní Smržovka, u Raje	...	...	...	...
...	8:55	12:33	16:14	...	...	Tanvald, centrum	...	...	...	...
...	8:58	12:36	16:17	...	...	Tanvald, Sportovní haly	...	...	...	...
...	9:00	12:38	16:19	...	...	Tanvald, sídliště	...	...	...	...
...	9:01	12:39	16:20	...	...	Tanvald, Hotel Bon	...	...	...	...
...	9:02	12:41	16:22	...	...	Tanvald, Pod Špičákem	...	...	...	...
...	9:07	12:45	16:26	...	...	Tanvald, Hotel Bon	...	...	...	...
...	9:09	12:47	16:28	...	...	Tanvald, sídliště	...	...	...	...
...	9:12	12:50	16:31	...	...	Tanvald, Sportovní haly	...	...	...	...
...	9:15	12:53	16:34	...	...	Tanvald, Terminál u žel. st.	...	...	...	...
...	9:16	12:54	16:35	...	...	Desná, střed	...	...	...	...
...	9:18	12:56	16:37	...	...	Tanvald, Zámek Kašpar	...	...	...	...
...	9:20	12:58	16:39	...	...	Albrechtice v Jiz. h., Jizerka	...	...	...	...
...	9:21	12:59	16:40	...	...	Albrechtice v Jiz. h., Permon	...	...	...	...
...	9:22	13:00	16:41	...	...	Albrechtice v Jiz. h., škola	...	...	...	...
...	9:23	13:01	16:42	...	...	Tanvald, Špičák lanovka	...	...	...	...
...	9:24	13:02	16:43	...	...	Harrachov, Rýžovistě, otočka pod FIT-FUN	...	...	...	...

Skibus Harrachov

679900 Harrachov – Harrachov, Rýžovistě

Platí od 11. prosince 2016 do 9. prosince 2017

	1	3	5	7	9	Tč		2	4	6	8	
...	16	16	16	16	16	1	Harrachov, st. hr.	př	...	...	...	...
...	9:05	9:10	9:15	9:20	9:25	2	Harrachov, skiárna	...	...	...	...	...
...	9:10	9:15	9:20	9:25	9:30	3	Harrachov, Nový Svět, u Moteky	...	...	...	...	...
...	9:15	9:20	9:25	9:30	9:35	4	Harrachov, Resident	...	...	...	...	...
...	9:20	9:25	9:30	9:35	9:40	5	Harrachov, Nový Svět, u Moteky	...	...	...	...	...
...	9:25	9:30	9:35	9:40	9:45	6	Harrachov, skiárna	...	...	...	...	...
...	9:30	9:35	9:40	9:45	9:50	7	Harrachov, hotel Skiař a Svornost	...	...	...	...	...
...	9:35	9:40	9:45	9:50	9:55	8	Harrachov, Zakoutí	...	...	...	...	...
...	9:40	9:45	9:50	9:55	10:00	9	Harrachov, centrální parkoviště	...	...	...	...	...
...	9:45	9:50	9:55	10:00	10:05	10	Harrachov, aut. nádr. Kašpar	...	...	...	...	...
...	9:50	9:55	10:00	10:05	10:10	11	Harrachov, Rýžovistě, lanovka	...	...	...	...	...
...	9:55	10:00	10:05	10:10	10:15	12	Harrachov, Rýžovistě, otočka pod FIT-FUN	...	...	...	...	...

V Harrachově k nádraží

943 | 670943 Harrachov, Fit Fun – Harrachov, centrum – Harrachov, žel. st. / Kořenov, žel. st.

Platí od 11. prosince 2016 do 9. prosince 2017

Zóna	km	Tč	Zastávky / Bus-stops	PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS	SO, NE +
7014	0	1	Harrachov, hotel FIT-FUN	07:25 08:30 09:30 10:30 12:30 13:30 14:30 15:30 16:30 17:30 18:30 07:25 08:30 09:30 10:30 12:30 13:30 14:30 15:30 16:30 17:30 18:30	...
7014	0	2	Harrachov, Sport hotel	07:27 08:32 09:32 10:32 12:32 13:32 14:32 15:32 16:32 17:32 18:32 07:27 08:32 09:32 10:32 12:32 13:32 14:32 15:32 16:32 17:32 18:32	...
7014	1	3	Harrachov, aut. nádr.	07:29 08:34 09:34 10:34 12:34 13:34 14:34 15:34 16:34 17:34 18:34 07:29 08:34 09:34 10:34 12:34 13:34 14:34 15:34 16:34 17:34 18:34	...
7014	1	4	Harrachov, aut. nádr.	07:30 08:35 09:35 10:35 12:35 13:35 14:35 15:35 16:35 17:35 18:35 07:30 08:35 09:35 10:35 12:35 13:35 14:35 15:35 16:35 17:35 18:35	...
7014	2	5	Harrachov, u Ducha hor	07:32 08:37 09:37 10:37 12:37 13:37 14:37 15:37 16:37 17:37 18:37 07:32 08:37 09:37 10:37 12:37 13:37 14:37 15:37 16:37 17:37 18:37	...
7014	2	6	Harrachov, centrum	07:33 08:38 09:38 10:38 12:38 13:38 14:38 15:38 16:38 17:38 18:38 07:33 08:38 09:38 10:38 12:38 13:38 14:38 15:38 16:38 17:38 18:38	...
7014	3	7	Harrachov, skiárna	07:35 08:40 09:40 10:40 12:40 13:40 14:40 15:40 16:40 17:40 18:40 07:35 08:40 09:40 10:40 12:40 13:40 14:40 15:40 16:40 17:40 18:40	...
7014	4	8	Harrachov, Hábův most	07:37 08:42 09:42 10:42 12:42 13:42 14:42 15:42 16:42 17:42 18:42 07:37 08:42 09:42 10:42 12:42 13:42 14:42 15:42 16:42 17:42 18:42	...
7014	5	9	Harrachov, sk. st.	07:40 08:45 09:45 10:45 12:45 13:45 14:45 15:45 16:45 17:45 18:45 07:40 08:45 09:45 10:45 12:45 13:45 14:45 15:45 16:45 17:45 18:45	...
7014	6	10	Harrachov, žel. st.	07:45 08:50 09:50 10:50 12:50 13:50 14:50 15:50 16:50 17:50 18:50 07:45 08:50 09:50 10:50 12:50 13:50 14:50 15:50 16:50 17:50 18:50	...
7014	6	11	směr Skiárna Poreba Górna	07:57 08:57 09:57 10:57 12:57 13:57 14:57 15:57 16:57 17:57 18:57 07:57 08:57 09:57 10:57 12:57 13:57 14:57 15:57 16:57 17:57 18:57	...
7014	6	12	směr Tanvald – Liberec	08:57 09:57 10:57 12:57 13:57 14:57 15:57 16:57 17:57 18:57 08:57 09:57 10:57 12:57 13:57 14:57 15:57 16:57 17:57 18:57	...
7014	10	13	Harrachov, Diana	...	...
7014	11	14	Harrachov, Hábův most	...	...
7014	12	15	Harrachov, Nový Svět, u Moteky	...	...
7014	13	16	Harrachov, Nový Svět, Na mytě	...	...
7014	14	17	Kořenov, odb.	...	...
7014	15	18	Kořenov, Martině údolí	...	...
7014	16	19	Kořenov, žel. st.	...	...

Smržovka – Josefův Důl

034 | Smržovka – Josefův Důl

Platí od 11. prosince 2016 do 9. prosince 2017

km	SZDC, státní organizace / CD, a.s.	Vlak	26300	26302	26304	26306	26308	26310	26312	26314	26316	26318	26320	26322	26324	26326	26328
0	Smržovka 036 – 7004	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3	Jičetín pod Bukovou – 7012	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4	Tanvaldský Špičák – 7012	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6	Antonínov – 7011	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6	Josefův Důl – 7011	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
km	SZDC, státní organizace / CD, a.s.	Vlak	26300	26302	26304	26306	26308	26310	26312	26314	26316	26318	26320	26322	26324	26326	26328
0	Smržovka 036 – 7004	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3	Jičetín pod Bukovou – 7012	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4	Tanvaldský Špičák – 7012	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6	Antonínov – 7011	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6	Josefův Důl – 7011	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Frýdlantsko se dočká přímého spojení s Prahou

Frýdlantsko bude mít od 11. prosince 2016 přímé autobusové spojení s Prahou. Dopravu ČSAD Liberec zavede autobusovou linku Nové Město pod Smrkem – Hejnice – Frýdlant – Liberec – Mladá Boleslav – Praha.

Obsah:

» Jízdní řády + skibusy

» Liberecko, Jablonecko, Frýdlantsko a Tanvaldsko

Přehled rozhleden, muzeí, novinek, atd.

» Běžecké lyžování

Jizerská magistrála

Běžecské areály

Nástupní místa

Občerstvení

» Jizerskohorské bučiny

» Zimní stadiony, možnosti bruslení

Snowkiting

Ledolezení

» Půjčovny a servery lyží

» Jizerská 50

» Přehled lyžařských areálů

» Sklárství a tradice

Exkurze

Výstava Já, ozdoba

Regionální produkt Jizerské hory

» Seznam informačních center Jizerských hor

KALENDAŘ AKCÍ ZIMA 2016–2017

Přílohou Jizerských novin je KALENDAŘ AKCÍ 2016–2017 na období prosinec až květen.

Uzávěrka kalendáře byla 31. 10. 2016, akce po tomto

datu nemohly být zařazeny.

Změny termínů jsou vyhrazeny!

www.jizerky.cz
www.vilaizerina.cz
www.liberecky-kraj.cz

**Turistický region
Jizerské hory**

PF 2016

Vlakem z Liberce až do Szklarske Poręby

036 | Liberec – Harrachov – Szklarska Poręba Górna

Platí od 11. prosince 2016

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2601	2603	2605	2671	2607	2609	2651	2611	2653	2655	Sp 1909	2657
			Lib											
	Ze stanice													
0	Liberec 030,037,086,089 ↔0001			4 37	5 05		5 35	6 05	6 35	7 05	7 35	8 35	9 05	9 35
2	Liberec-Rochlice ↔0001	x 0 38		4 40	5 08		5 38	6 08	6 38	7 08	7 38	8 38	9 08	9 38
4	Vesec u Liberce ↔0001	x 0 41		4 43	5 11		5 41	6 11	6 41	7 11	7 41	8 41	9 11	9 41
5	Vrátilavice nad Nisou ↔0001	x 0 43		4 44	5 13		5 43	6 13	6 43	7 13	7 43	8 43	9 13	9 43
7	Proseč nad Nisou ↔1001	x 0 46		4 48	5 16		5 46	6 16	6 46	7 16	7 46	8 46	9 16	9 46
11	Jablonec nad Nisou dolní n. ↔1001	x 0 51		4 53	5 21		5 51	6 21	6 51	7 21	7 51	8 51	9 21	9 51
12	Jablonec nad Nisou ↔1001	o 0 53		4 55	5 25		5 55	6 25	6 55	7 25	7 55	8 55	9 25	9 55
13	Jablonec nad Nisou ↔1001	o 0 54		4 56	5 26		5 56	6 26	6 56	7 26	7 56	8 56	9 26	9 56
14	Jablonec nad Nisou centrum ↔1001	x 0 55		4 58	5 28		5 58	6 28	6 58	7 28	7 58	8 58	9 28	9 58
14	Jablonec nad Nisou zastávka ↔1001	x 0 57		4 59	5 29		5 59	6 29	6 59	7 29	7 59	8 59	9 29	9 59
15	Nová Ves nad Nisou ↔1001	x 0 58		5 01			6 01	6 31	7 01		8 01	9 01	9 31	10 01
16	Jablonecké Paseky ↔1001	x 1 00		5 03	5 33		6 03	6 33	7 03	7 33	8 03	9 03	9 33	10 03
19	Lučany nad Nisou ↔1016	x 1 04		5 07	5 37		6 07	6 37	7 07	7 37	8 07	9 07	9 37	10 07
20	Smržovka 034 ↔7004	o 1 07		5 11	5 41		6 11	6 41	7 11	7 41	8 11	9 11	9 41	10 11
21	Smržovka 034 ↔7004			5 12	5 42		6 12	6 42	7 12	7 42	8 12	9 12	9 42	10 12
21	Smržovka-Luční ↔7004	x 1 09		5 13	5 43		6 13	6 43	7 13	7 43	8 13	9 13	9 43	10 13
22	Smržovka střed ↔7004	x 1 10		5 14	5 44		6 14	6 44	7 14	7 44	8 14	9 14	9 44	10 14
24	Smržovka dolní nádraží ↔7010	x 1 13		5 17	5 47		6 17	6 47	7 17	7 47	8 17	9 17	9 47	10 17
26	Tanvald zastávka ↔7001	x 1 16		5 21	5 51		6 21	6 51	7 21	7 51	8 21	9 21	9 51	10 21
27	Tanvald 035 ↔7001	o 1 19		5 25	5 55		6 25	6 55	7 25	7 55	8 25	9 25	9 55	10 25
28	Desná ↔7016			5 27	5 57		6 27	6 57	7 27	7 57	8 27	9 27	9 57	10 27
29	Desná-Riedlova vila ↔7016	1 24		5 33			6 09	6 39	7 09	7 36	8 06	9 36	10 06	10 36
30	Dolní Polubný ↔7016			5 35						7 37		9 37	10 07	10 37
31	Desná-Pustinská ↔7016			x 5 37						x 7 39		x 9 39	10 09	10 39
32	Kořenov zastávka ↔7016													
34	Kořenov ↔7006			x 5 43										
39	Harrachov ↔7014													
46	Szklarska Poręba Jakuszyce													
52	Szklarska Poręba Huta													
55	Szklarska Poręba Górna													
	Do stanice													

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2659	2615	2661	2617	2619	2621	2663	2623	2625	2627
			Lib									
	Ze stanice											
0	Liberec 030,037,086,089 ↔0001		10 35	11 35	12 35	13 05	13 35	14 05	14 35	15 05	15 35	16 05
2	Liberec-Rochlice ↔0001	x 10 38		11 38	12 38	13 08	13 38	14 08	14 38	15 08	15 38	16 08
4	Vesec u Liberce ↔0001	x 10 41		11 41	12 41	13 11	13 41	14 11	14 41	15 11	15 41	16 11
5	Vrátilavice nad Nisou ↔0001	x 10 43		11 43	12 43	13 13	13 43	14 13	14 43	15 13	15 43	16 13
7	Proseč nad Nisou ↔1001	x 10 46		11 46	12 46	13 16	13 46	14 16	14 46	15 16	15 46	16 16
11	Jablonec nad Nisou dolní n. ↔1001	x 10 51		11 51	12 51	13 21	13 51	14 21	14 51	15 21	15 51	16 21
12	Jablonec nad Nisou ↔1001	o 10 55		11 55	12 55	13 25	13 55	14 25	14 55	15 25	15 55	16 25
13	Jablonec nad Nisou ↔1001	o 10 56		11 56	12 56	13 26	13 56	14 26	14 56	15 26	15 56	16 26
14	Jablonec nad Nisou centrum ↔1001	x 10 58		11 58	12 58	13 28	13 58	14 28	14 58	15 28	15 58	16 28
14	Jablonec nad Nisou zastávka ↔1001	x 10 59		11 59	12 59	13 29	13 59	14 29	14 59	15 29	15 59	16 29
15	Nová Ves nad Nisou ↔1001	x 11 01		12 01	13 01		14 01		15 01	16 01		
16	Jablonecké Paseky ↔1001	x 11 03		12 03	13 03	13 33	14 03	14 33	15 03	15 33	16 03	16 33
19	Lučany nad Nisou ↔1016	x 11 07		12 07	13 07	13 37	14 07	14 37	15 07	15 37	16 07	16 37
20	Smržovka 034 ↔7004	o 11 11		12 11	13 11	13 41	14 11	14 41	15 11	15 41	16 11	16 41
21	Smržovka 034 ↔7004			12 12	13 12	13 42	14 12	14 42	15 12	15 42	16 12	16 42
21	Smržovka-Luční ↔7004	x 11 13		12 13	13 13	13 43	14 13	14 43	15 13	15 43	16 13	16 43
22	Smržovka střed ↔7004	x 11 14		12 14	13 14	13 44	14 14	14 44	15 14	15 44	16 14	16 44
24	Smržovka dolní nádraží ↔7010	x 11 17		12 17	13 17	13 47	14 17	14 47	15 17	15 47	16 17	16 47
26	Tanvald zastávka ↔7001	x 11 21		12 21	13 21	13 51	14 21	14 51	15 21	15 51	16 21	16 51
27	Tanvald 035 ↔7001	o 11 25		12 25	13 25	13 55	14 25	14 55	15 25	15 55	16 25	16 55
28	Desná ↔7016			12 30	13 30	14 00	14 30	15 00	15 30	16 00		
29	Desná-Riedlova vila ↔7016	x 11 34		12 34	13 34	14 04	14 34	15 04	15 34	16 04		
30	Dolní Polubný ↔7016	x 11 37		12 37	13 37	14 07	14 37	15 07	15 37	16 07		
31	Desná-Pustinská ↔7016	x 11 39		12 39	13 39	14 09	14 39	15 09	15 39	16 09		
32	Kořenov zastávka ↔7016	x 11 39		12 39	13 39	14 09	14 39	15 09	15 39	16 09		
34	Kořenov ↔7006			12 44	13 44	14 14	14 44	15 14	15 44	16 14		
39	Harrachov ↔7014			12 51	13 51	14 21	14 51	15 21	15 51	16 21		
46	Szklarska Poręba Jakuszyce											
52	Szklarska Poręba Huta											
55	Szklarska Poręba Górna											
	Do stanice											

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2665 ▲	2629 ▲	2631 ▲	2633 ▲	2667 ▲	2635 ▲	2673 ▲	2637 ▲	2639 ▲	2641 ▲
Ze stanice										10		10
0	Liberec 030,037,086,089 ↔0001		016 35	017 05	017 35	018 05	18 35	19 35		20 35	21 35	22 35
2	Liberec-Rochlice ↔0001		x 16 38	x 17 08	x 17 38	x 18 08	x 18 38	x 19 38		x 20 38	x 21 38	x 22 38
4	Vesec u Liberce ↔0001		x 16 41	17 11	17 41	18 11	x 18 41	x 19 41		x 20 41	x 21 41	x 22 41
5	Vrátilavice nad Nisou ↔0001		x 16 43	x 17 13	x 17 43	x 18 13	x 18 43	x 19 43		x 20 43	x 21 43	x 22 43
7	Proseč nad Nisou ↔1001		x 16 46	x 17 16	x 17 46	x 18 16	x 18 46	x 19 46		x 20 46	x 21 46	x 22 46
11	Jablonec nad Nisou dolní n. ↔1001		x 16 51	x 17 21	x 17 51	x 18 21	x 18 51	x 19 51		x 20 51	x 21 51	x 22 51
12	Jablonec nad Nisou ↔1001	○	16 55	17 25	17 55	18 25	18 55	19 55		20 55	21 55	22 55
13	Jablonec nad Nisou ↔1001		16 56	17 26	17 56	18 26	18 56	19 56		20 56	21 56	22 56
14	Jablonec nad Nisou centrum ↔1001		x 16 58	x 17 28	x 17 58	x 18 28	x 18 58	x 19 58		x 20 58	x 21 58	x 22 58
14	Jablonec nad Nisou zastávka ↔1001		x 16 59	x 17 29	x 17 59	x 18 29	x 18 59	x 19 59		x 20 59	x 21 59	x 22 59
15	Nová Ves nad Nisou ↔1001		x 17 01		x 18 01		x 19 01	x 20 01		x 21 01	x 22 01	x 23 01
16	Jablonecké Paseky ↔1001		x 17 03	x 17 33	x 18 03	x 18 33	x 19 03	x 20 03		x 21 03	x 22 03	x 23 03
19	Lučany nad Nisou ↔1016		x 17 07	x 17 37	x 18 07	x 18 37	x 19 07	x 20 07		x 21 07	x 22 07	x 23 07
20	Smržovka 034 ↔7004	○	17 11		18 11	18 41	19 11	20 11		21 11	22 11	23 11
21	Smržovka 034 ↔7004		17 12	17 42	18 12	18 42	19 12	20 12		21 12	22 12	23 12
21	Smržovka-Luční ↔7004		x 17 13	x 17 43	x 18 13	x 18 43	x 19 13	x 20 13		x 21 13	x 22 13	x 23 13
22	Smržovka střed ↔7004		x 17 14	x 17 44	x 18 14	x 18 44	x 19 14	x 20 14		x 21 14	x 22 14	x 23 14
24	Smržovka dolní nádraží ↔7010		x 17 17	x 17 47	x 18 17	x 18 47	x 19 17	x 20 17		x 21 17	x 22 17	x 23 17
26	Tanvald zastávka ↔7001		x 17 21	x 17 51	x 18 21	x 18 51	x 19 21	x 20 21		x 21 21	x 22 21	x 23 21
27	Tanvald 035 ↔1001	○	17 25	17 55	18 25	18 55	19 25	20 25		21 25	22 25	23 25
28	Tanvald 035 ↔7001		17 30	17 57	18 30	18 57	19 30	20 30		21 30	22 30	23 30
29	Desná ↔7016		17 34	18 04	18 34	19 01	19 34	20 34	20 27	21 29	22 27	23 30
29	Desná-Riedlova vila ↔7016	◆	x 17 36	18 05	x 18 36	19 05	x 19 36	x 20 33		21 37		23 36
30	Dolní Polubný ↔7016		x 17 37		x 18 37		x 19 37	x 20 35		21 37		23 36
31	Desná-Pustínka ↔7016		x 17 39		x 18 39		x 19 39	x 20 37				
32	Kořenov zastávka ↔7016		x 18 41		x 18 41		x 19 41		20 44			
34	Kořenov ↔7006		17 46		18 46		19 46		20 44			
39	Harrachov ↔7014		17 57		18 53		19 57		20 51			
46	Szkłarska Poręba Jakuszyce		18 08				18 08					
48	Szkłarska Poręba Huta		18 18				20 18					
55	Szkłarska Poręba Górna	○	18 21				20 21					
Do stanice												

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2672 ▲	2630 ▲	2632 ▲	2662 ▲	2674 ▲	2634 ▲		2676 ▲	2664 ▲	2636 ▲	2666 ▲	2638 ▲
Ze stanice														
0	Szkliarska Poręba Górna				46	16 29					18 29	57	20 29	
3	Szkliarska Poręba Huta				46	16 32					18 32		20 32	
9	Szkliarska Poręba Jakuszyce					16 42					18 42	57	20 42	
16	Harrachov ⇄7014					16 57		46	17 57		19 00	57	19 57	55
21	Kolefow ⇄7008			16 04		17 04			18 04		19 07		20 04	
23	Kolefow zastávka ⇄7016													
24	Desná-Pustínka ⇄7016			x16 10		x17 10			x18 10		x19 13	x20 10	x21 10	
25	Dolní Polubný ⇄7016			16 13		17 13			18 13		19 16	57 x20 13	x21 13	
26	Desná-Radičova vl. vl. ⇄7016		22	16 09	▲	x16 15	▲	x17 15	▲	22	19 12	▲	x18 15	▲
27	Desná ⇄7016			16 12	16 18	17 18		22	18 12	18 18	19 15	19 21	20 18	21 18
28	Tanvald 035 ⇄7001	○	22	16 16	16 23	17 23		22	18 16	18 23	19 19	19 25	20 23	21 23
	Tanvald 035 ⇄7001			16 27										
29	Tanvald 035 ⇄7001			16 29		22	16 59		17 29		19 31	19 29	20 29	21 29
31	Tanvald zastávka ⇄7001			x16 30		x17 30			x18 30		x19 33	x20 30	x21 30	
31	Smržovka dolní nádraží ⇄7010			x16 33		x17 03	x17 33		x18 33		x19 33	x20 33	x21 33	22 33
33	Smržovka střed ⇄7004			x16 36		x17 06	x17 36		x18 36		x19 36	x20 36	x21 36	22 36
34	Smržovka Luční ⇄7004			x16 37		x17 07	x17 37		x18 37		x19 37	x20 37	x21 37	22 37
35	Smržovka 034 ⇄7004	○		16 41		17 11	17 41		18 41		19 41		20 41	21 41
	Smržovka 034 ⇄7004			16 42		17 12	17 42		18 42		19 42	20 42	21 42	22 42
36	Lučany nad Nisou ⇄1018			x16 44		x17 14	x17 44		x18 44		x19 44	x20 44	x21 44	22 44
39	Jablonecký Paseky ⇄1001			x16 47		x17 17	x17 47		x18 47		x19 47	x20 47	x21 47	22 47
41	Nová Ves nad Nisou ⇄1001			x16 50		x17 20	x17 50		x18 50		x19 50	x20 50	x21 50	22 50
41	Jablonec nad Nisou zastávka ⇄1001			x16 51		x17 21	x17 51		x18 51		x19 51	x20 51	x21 51	22 51
42	Jablonec nad Nisou centrum ⇄1001			x16 53		x17 23	x17 53		x18 53		x19 53	x20 53	x21 53	22 53
43	Jablonec nad Nisou ⇄1001	○		16 56		17 26	17 56		18 56		19 56	20 56	21 56	22 56
	Jablonec nad Nisou ⇄1001			16 57		17 27	17 57		18 57		19 57	20 57	21 57	22 57
44	Jablonec nad Nisou dolní n. ⇄1001			x16 59		x17 29	x17 59		x18 59		x19 59	x20 59	x21 59	22 59
46	Proseč nad Nisou ⇄1001			x17 04		x17 34	x18 04		x19 04		x20 04	x21 04	x22 04	
50	Jablonec nad Nisou ⇄0001			x17 09		x17 39	x18 09		x19 09		x20 09	x21 09	x22 09	
51	Vesec u Liberce ⇄0001			17 11		17 41	18 11		x19 11		x20 11	x21 11	x22 11	x23 11
53	Liberec-Rochlice ⇄0001			x17 13		x17 43	x18 13		x19 13		x20 13	x21 13	x22 13	x23 13
55	Liberec 030,037,086,089 ⇄0001	○		17 18	22	17 48	18 18		19 18		20 18	21 18	22 18	23 18
Do stanice														
	Zelený Břez													

Platí od 1. září 2016

Příhraniční linka

Lp.	Nazwa przystanku	Godziny odjazdów			
1	11 Listopada - Biedronka	08:55	12:55	14:55	18:55
2	Nadbrzeźna/Kościuszki	08:57	12:57	14:57	18:57
3	Chopina	08:59	12:59	14:59	18:59
4	Kamieniec - Nadbrzeźna (Tartak)	09:00	13:00	15:00	19:00
5	Kamieniec - Nadbrzeźna (Tartak)	09:02	13:02	15:02	19:02
6	Chopina	09:04	13:04	15:04	19:04
7	Nadbrzeźna/Kościuszki	09:06	13:06	15:06	19:06
8	11 Listopada - Biedronka	09:09	13:09	15:09	19:09
9	Sienkiewicza - Stadion	09:11	13:11	15:11	19:11
10	Zakopiańska - Mini Golf	09:13	13:13	15:13	19:13
11	Sienkiewicza - EKO	09:15	13:15	15:15	19:15
12	K. S. Wyszyńskiego - Plac zabaw	09:17	13:17	15:17	19:17
13	Piśsudskiego/Mickiewicza - Goplana	09:19	13:19	15:19	19:19
14	Górska - Lewiatan	09:20	13:20	15:20	19:20
15	11 Listopada - Biedronka	09:23	13:23	15:23	19:23
16	Grunwaldzka - Urząd Miasta	09:25	13:25	15:25	19:25
17	Grunwaldzka/Wiejska	09:26	13:26	15:26	19:26
18	Orłowice-Krobica	09:28	13:28	15:28	19:28
19	Krobica - Szkoła (Geopark)	09:30	13:30	15:30	19:30
20	Krobica - Szkoła (Geopark)	09:31	13:31	15:31	19:31
21	Czerniawa-Zdrój/Łęczyna-Łwówecka	09:35	13:35	15:35	19:35
22	Łwówecka - Czarci Młyn	09:37	13:37	15:37	19:37
23	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	09:39	13:39	15:39	19:39
24	Spadzista - Dom Zdrojowy	09:41	13:41	15:41	19:41
25	Izerska/Sanatoryjna	09:43	13:43	15:43	19:43
26	Ulicko- Graniczna	09:45	13:45	15:45	19:45
27	Długa - Granica	09:48	13:48	15:48	19:48
28	Namesti/Rynek - Nowe Mesto p. Smrkem	09:52	13:52	15:52	19:52
29	Żelazniczni stanic/Dworzec kolejowy - Nowe Mesto p. Smrkem	09:54	13:54	15:54	19:54
30	Namesti/Rynek - Nowe Mesto p. Smrkem	09:56	13:56	15:56	19:56
31	Długa - Granica	10:00	14:00	16:00	20:00
32	Długa	10:03	14:03	16:03	20:03
33	Ulicko-Długa	10:05	14:05	16:05	20:05
34	Pobiedna - Nowomiejska	10:07	14:07	16:07	20:07
35	Pobiedna - Unieście	10:10	14:10	16:10	20:10
36	Pobiedna - Nowomiejska	10:13	14:13	16:13	20:13
37	Główna - Kościół	10:15	14:15	16:15	20:15
38	Łwówecka - Czarci Młyn	10:17	14:17	16:17	20:17
39	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	10:19	14:19	16:19	20:19
40	Spadzista - Dom Zdrojowy	10:22	14:22	16:22	20:22
41	Izerska/Sanatoryjna	10:24	14:24	16:24	20:24
42	Zacisze - Mosi	10:26	14:26	16:26	20:26
43	Strażacka - Tewa	10:28	14:28	16:28	20:28
44	Strażacka - Kolej Gondolowa	10:30	14:30	16:30	20:30
45	Zakopiańska - Mini Golf	10:32	14:32	16:32	20:32
46	Sienkiewicza - EKO	10:34	14:34	16:34	20:34
47	K. S. Wyszyńskiego - Plac zabaw	10:35	14:35	16:35	20:35
48	Piśsudskiego/Mickiewicza - Goplana	10:37	14:37	16:37	20:37
49	Górska - Lewiatan	10:38	14:38	16:38	20:38
50	11 Listopada - Biedronka	10:41	14:41	16:41	20:41

Jizerské hory patří k oblíbené lokalitě lyžařů a běžkařů, a tak i letošní zimní sezonu jistě hojně využijí jizerskohorského SKIBUSu na trase Jablonec nad Nisou – Janov nad Nisou (Severák) – Tanvaldský Špičák – Tanvald – Tanvaldský Špičák s provozem od 26. 12. 2016 do 19. 3. 2017. Skibus bude i v tomto roce obsluhovat centrum Tanvaldu a přilehlého sídliště. Po obslužení Skiareálu Tanvaldský Špičák bude dále pokračovat okružně do Tanvaldu a zpět do skiareálu pojedje přes Albrechtice v Jizerských horách či Smržovku. SKIBUS JIZERKY mají držitelé Jizerky Card zdarma a ostatní zaplatí za jízdu 20/10 Kč. Od 25. 12. 2016 bude v provozu i oblíbená zimní vikendová a prázdninová linka MHD č. 121 na Habřeticé a Bedřichov.

V sobotu 5. listopadu 2016 vyjela první příhraniční autobusová linka mezi polským městem Świeradów-Zdrój a Novým Městem pod Smrkem. Z lázeňského letoviska do Nového Města pod Smrkem zajišťují autobus čtyřikrát denně vždy v sobotu a neděli. Autobusovou dopravu financuje město Świeradów-Zdrój, proto je linka zdarma. Spoj slouží ke zlepšení návštěvnosti jak ze strany českých vyletníků v polském lázeňském městečku, tak ze strany polských turistů v Novém Městě pod Smrkem a jeho okolí.

Rozhledny Liberecka

Název a nadmořská výška	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace
1. Císařský kámen (637 m n. m.) GPS: N 50° 42' 47.318" E 15° 06' 15.813"	Rádlo – Milíře, Městský obvod Liberec – Vratislavice n. N. tel.: 482 321 811 www.radlo.cz, www.vratislavice.cz	I–XII na vlastní nebezpečí zdarma	 vše 1 000 m bufet (za příznivého počasí)
2. Ještěd (1 012 m n. m.) GPS: N 50° 43' 57.708" E 14° 59' 04.1150"	Horní Hanychov 153, Liberec tel.: 485 104 291, 605 292 563, recepcie@jested.cz www.jested.cz, www.jestedliberec.cz	ochoz kolem věže je celoročně přístupný zdarma	 700m
3. Liberecká výšina (547 m n. m.) GPS: N 50° 46' 41.443" E 15° 05' 30.008"	Wolkerova 251, Liberec 15 tel.: 728 945 990, libereckavyšina@seznam.cz www.liberecka-vysina.cz	I–XII, po–ne 10.30–20.00 h vstupné: dospělí 20 Kč, důchodci: 10 Kč, děti do 10 let zdarma	
4. Radnice Liberec – vyhlídková věž (370 m n. m.) GPS: N 50° 46' 09.84" E 15° 03' 29.52"	náměstí Dr. E. Beneše 1, Liberec tel.: 485 101 709, info@visitliberec.eu www.visitliberec.eu	VI–IX, po–pá 9.00–15.00 h, so 9.00–11.00 h X–V, čt 9.00–15.00 h každou celou hodinu	 1 500 m 200 m
5. Vyhlídková věž Lidové sady (450 m n. m.) GPS: N 50° 46' 38.448" E 15° 04' 52.121"	Lidové sady 425/1, Liberec 1 tel.: 482 710 649, 608 014 005, infopult@lidovesadyliberec.cz www.zooliberec.cz/lidovesady/cz/vez	zimní/letní období: po–ne 9.00–16.00 h/ 9.00–18.00 h vstupné: děti od 10 let, studenti, senioři 10 Kč, dospělí 20 Kč Vstup dětem do 14 let povolen pouze v doprovodu dospělé osoby!	 80 m

Když nám počasí nepřeje

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, 460 01 Liberec, tel.: 485 249 311 concierge@hotelbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	po–ne 10.00–22.00 h	Multifunkční centrum nabízí ubytování, různé druhy restaurací, aquapark, lunapark, wellness centrum, iPark, laser game, nákupní městečko a spoustu další zábavy pro celou rodinu.
Aquapark – Centrum Babylon Liberec GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.3800"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 406 zabava@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	po–čt, ne 10.00–21.00 h pá, so 10.00–22.00 h	Krytý Aquapark, který zve do příběhů Julese Verna.
Plavecký bazén GPS: N 50° 46' 27.462" E 15° 03' 45.672"	Tržní nám. 1338, Liberec, tel.: 485 103 010 jss@bazen-info.cz, www.bazen-info.cz	po–pá 10.00–21.45 h so 9.00–20.45 h ne 9.00–18.45 h	Rekreačně-relaxační zařízení s celou řadou služeb (např. krytý tobogán o délce 150 m, dětský sauna svět, Kneippův chodník, nerezová skluzavka, slaná vířivka a další).
Bowling Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec tel.: 485 249 309, zabava@centrumbabylon.cz www.centrumbabylon.cz	po–čt 10.00–22.00 h pá–so 10.00–24.00 h ne 10.00–20.00 h	Čtyři profesionální bowlingové dráhy, kulečnick, šipky, golfový simulátor.
Bowling Sport park Liberec GPS: N 50° 45' 09.2530" E 15° 02' 57.417"	Jeronýmova 570/22, Liberec tel.: 489 201 301 bowling@homecreditarena.cz www.homecreditarena.cz	po–čt 16.00–24.00 h pá 16.00–02.00 h so 12.00–02.00 h ne 12.00–23.00 h	Rodinné neděle na bowlingu, každý den do 20.00 hodin nekuřácké prostředí.
Bowling S-club Liberec GPS: N 50° 46' 13.937" E 15° 05' 14.230"	17. listopadu 587/8, 460 15 Liberec tel.: 485 355 238, 605 828 282 info@sclub-liberec.cz, www.sclub-liberec.cz	pá–ne 12.00–24.00 h	Dvě bowlingové dráhy v zajímavém interiéru v prostředí vysokoškolských kolejí.
Indoor golfcentrum Liberec GPS: N 50° 46' 25.352" E 15° 04' 08.8359"	Masarykova 1320, Liberec tel.: 485 104 824 info@golfcentrumliberec.cz www.golfcentrumliberec.cz	1. 10.–14. 4. ne 9.00–20.00 h, po–so 9.00–23.00 h 15. 4.–30. 9. ne 11.00–20.00 h, po–so 11.00–23.00 h	Golfcentrum je komplexně vybaveno pro výuku golfu začátečníků, pro trénink pokročilých golfistů i pro zábavu všech příchozích.
Indoor golf Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec tel.: 485 249 309, zabava@centrumbabylon.cz www.centrumbabylon.cz	po–čt 10.00–22.00 h pá–so 10.00–24.00 h ne 10.00–20.00 h	Golfový simulátor je ideální pro začátečníky, atraktivní pro profesionály, pohádkový pro děti, demoliční pro teenagery.
Horolezecká stěna ŠUTR GPS: N 50° 46' 01.548" E 15° 03' 09.035"	Hrazená 470, Liberec, tel.: 480 002 632 info@sutr.cz, www.sutr.cz	po–ne 9.00–23.00 h	Centrum pro všestranné lezení, bouldering nebo doplňkový trénink.
Motokáry Liberec GPS: N 50° 45' 53.687" E 15° 03' 20.131"	Parkovací dům – OC FÓRUM, 4. patro Blažkova 654/1, Liberec tel.: 777 192 939, www.motokary-liberec.cz	I–XII po–pá 14.00–22.00 h so–ne 10.00–22.00 h	Největší krytá motokárová trať na Severu Čech.
Sport park Liberec GPS: N 50° 45' 09.2530" E 15° 02' 57.417"	Jeronýmova 570/22, Liberec tel.: 800 800 007, 488 048 121 info@homecreditarena.cz, www.sportparkliberec.cz		Poskytuje zázemí pro mnohé druhy sportů (hokej, basketbal, bowling, střelbu, kuželky, tenis, ricochet, stolní tenis, volejbal, florbal, krasobruslení, atletiku, fotbal, americký fotbal, baseball, softball a další).
Wellness Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec tel.: 485 249 409, wellness@hotelbabylon.cz www.hotelbabylon.cz	I–XII po–čt, ne 10.00–21.00 h pá–so 10.00–22.00 h	Wellness ve stylu antických lázní v nelázeňském městě. Tepidárium, oxygenoterapie, bylinková inhalace, sauna, sluneční louka a mnoho dalšího.
Termální lázně Chrástava GPS: N 50° 49' 04.44" E 14° 56' 55.212"	Bílostecká 128, 463 31 Chrástava tel.: 777 766 393, info@laznechrastava.cz www.laznechrastava.cz	po–čt, ne 9.00–20.00 h pá–so 9.00–22.00 h	Relaxační bazény se slanou vodou o teplotě vyšší než 32 °C.
Ekocentrum Oldřichov v Hájích GPS: N 50° 50' 27.269" E 15° 04' 07.52"	Oldřichov v Hájích 5 tel.: 778 535 967 provoz@suchopyr.cz, www.ekocentrumoldrichov.cz	VII–VIII, po–ne 8.00–21.00 h, IX, po–čt 8.00–19.00 pá 8.00–20.00 h, so 10.00–20.00 h, ne 10.00–19.00 h X–VI, po–čt, ne 10.00–19.00 h, pá–so 10.00–20.00 h	Jizerky všemi směry – interaktivní expozice o Jizerských horách pro všechny generace.
Escape room – Tajemství profesora Kleina	8. března 20/12, 460 05 Liberec tel.: 799 510 277 info@escapeboom.cz www.escapeboom.cz	Návštěva možná po předchozí rezervaci.	Profesor Klein je známým libereckým cestovatelem a dobrodruhem. Vydává se na tajemné výpravy a objevuje zapomenutá místa světa. Z posledních cest se doposud nevrátil. Vaším úkolem je zjistit, na jakou výpravu se vydal tentokrát. Přijďte na to za 77 minut a dostanete se z jeho pokoje ven? Hra pro 2–5 osob, možná i v angličtině!

Muzea, vlastivěda a památky Liberecka

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Botanická zahrada Liberec GPS: N 50° 46' 44.202" E 15° 04' 29.695"	Purkyňova 630/1, 460 01 Liberec 1 tel.: 482 360 811, info@botanyliberec.cz www.botaniliberec.cz	letní čas: po–ne 8.00–18.00 h zimní čas: po–ne 8.00–16.00 h	Patří mezi nejstarší botanické zahrady v ČR, přesto je její expozice moderně pojata (např. prosklený tunel vedoucí velkým akváriem).
DinoPark GPS: N 50° 46' 09.973" E 15° 03' 33.682"	Plaza Liberec, Palachova 1404, 460 90 Liberec tel.: 378 774 636, liberec@dinopark.cz www.dinopark.cz	IX–VI, po–ne 9.00–19.00 h VII–VIII, po–ne 9.00–20.00 h	DinoPark – unikátní výprava do druhohor pro celou rodinu. Celoročně otevřený krytý zábavní park, parkování pro hosty zdarma, v ceně unikátní 4D kino.
Muzeum kostek s obchodem LEGA GPS: N 50° 46' 09.973" E 15° 03' 33.682"	Plaza Liberec, Palachova 1404, 460 90 Liberec tel.: 776 603 040, liberec@muzeumlega.cz www.muzeumlega.cz	I–XII, po–ne 9.00–19.00 h, vstupné: dospělí 120 Kč, děti 50/80 Kč, rodinné vstupné 320 Kč	Muzeum kostek v Liberci je pobočka vášnivého sběratele z Prahy. Najdete zde více jak 1 000 továrních setů, nejstarší z roku 1958.
iQARK GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec tel.: 724 586 230 info@iqlandia.cz, www.iqark.cz	I–XII, po–pá 9.00–17.00 h, so 9.00–19.00 h, ne 9.00–17.00 h Školní prázdniny, svátky: po–ne 9.00–19.00 h vstupné: dospělí 160 Kč, děti 110 Kč, děti do tří let zdarma rodinné vstupné 460 Kč	Interaktivní zábavně naučné centrum se stovkami exponátů vhodné i pro ty nejmenší badatele. Od jara 2016 jsou v iQARKU obměněné expozice: 1. podlaží: HRY, KLAMY A HLAVOLAMY + VODNÍ SVĚT 2. podlaží: SVĚT KOLEM NÁS 3. podlaží: SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI 4. podlaží: MALÁ VĚDA
Science center Liberec iQLANDIA GPS: N 50° 45' 39.637" E 15° 03' 07.797"	Nitranská 10, Liberec tel.: 724 586 230, 486 103 090 info@iqlandia.cz, www.iqlandia.cz	V–VI, po–pá, ne 9.00–17.00 h, so 9.00–19.00 h, VII–VIII, po–ne 9.00–19.00 h, IX–XII, I–IV, út–pá, ne 9.00–17.00 h, so 9.00–19.00 h. Školní prázdniny, svátky: po–ne 9.00–19.00 h, vstupné: dospělí 230 Kč (od 10. 1. 2017 250 Kč), děti 140 Kč, aktuální otevírací hodiny na www.iqlandia.cz	Moderní science centrum s planetáriem a stovkami originálních exponátů. Od ledna 2016 jsou připraveny nové expozice Talent!, Kosmo, rozšířená TUL. Desítky nových exponátů.
Severočeské muzeum GPS: N 50° 46' 28.365" E 15° 04' 06.082"	Masarykova 11, 460 01 Liberec tel.: 485 246 111, muzeumlb@muzeumlb.cz www.muzeumlb.cz	I–XII, út, čt–ne 9.00–17.00 h, st 9.00–18.00 h vstupné: děti, studenti, senioři 20 Kč dospělí 50 Kč	Ve stálých expozicích můžete zhlédnout užité umění od antiky a orientu po současnost, umělecké plakáty, přírodu Liberecka a historické hudební automaty, které můžete obdivovat nejen zrakem, ale i sluchem.
ZOO Liberec GPS: N 50° 46' 35.64" E 15° 04' 33.007"	ZOO Liberec, p. o., Lidové sady 425/1 460 01 Liberec 1 tel.: 482 710 616–617, info@zooliberec.cz www.zooliberec.cz	XII, I, II, po–ne 9.00–16.00 h, III, XI, po–ne 9.00–17.00 h, IV, X, po–ne 9.00–18.00 h, V, IX, po–ne 8.00–18.00 h, VI, VII, VIII, po–ne 8.00–19.00 h, vstupné: dospělí 90/120 Kč, děti do 3 let zdarma dětí 3–15, studenti, senioři nad 65 let 60/70 Kč Nižší ceny platí po dobu zimního času.	Liberecká zoologická zahrada je nejstarší zahradou na historickém území Československa. Vznikla již roku 1919, chová kolem 170 druhů zvířat o celkovém počtu bezmála 1.000 jedinců. Z toho na 300 zvířat je zařazeno v různých evropských záchovných programech EEP, ESB a RDB. Tyto národní programy se snaží chránit druhy zvířat ohrožené vyhynutím.
Oblastní galerie Liberec – lázně GPS: N 50° 46' 25.752" E 15° 04' 04.0659"	Masarykova 723/14 460 01 Liberec tel.: 485 106 325, 723 588 829 oblgal@ogl.cz, www.ogl.cz	I–XII, út–ne 10.00–17.00 h, čt 10.00–19.00 h (vstupné zdarma) vstupné: dospělí 80 Kč, děti, studenti, senioři 40 Kč rodinné vstupné 160 Kč	Mezi ostatními sbírkami vyniká nejenom kvalitní kolekce českého umění 20. století, ale i přesahem do evropského umění, například do rakouského a německého malířství 19. století nebo do francouzské krajinomalby 19. století, kde disponuje jm. ojedinělým souborem obrazů Eugène Boudina, jenž patří mezi největší francouzské kolekce vůbec. Významné je také zastoupení evropské grafiky od renesance po 18. století.
Technické muzeum Liberec GPS: N 50° 46' 25.933" E 15° 03' 58.230"	Masarykova 424/5, 460 01 Liberec tel.: 731 737 969 info@technickemuzeumlberec.cz www.technickemuzeumlberec.cz	I–XII, út–ne 10.00–17.00 h vstupné: dospělí 100 Kč dětí od 120 cm výšky 50 Kč rodinné vstupné 200 Kč	V rámci expozic se představí historické automobily, motocykly a celá řada předmětů technického charakteru, které mají vztah k regionu Liberecka. Připraveny jsou mimo jiné jízdní kola, modely autíček, stabilní motory nebo bohatá expozice o historii tramvajové dopravy v regionu. Návštěvníci uvidí i exponáty zapůjčené ze zahraničních sbírek.
Expozice zapomenuté dějiny města Liberec GPS: N 50° 46' 11.462" E 15° 03' 29.907"	nám. Dr. E. Beneše 1, 460 01 Liberec (boční vchod historické budovy radnice) tel.: 725 079 152, 725 995 197 info@archa13.cz, www.archa13.cz	I–XII, út–ne 10.00–17.00 h vstupné: dospělí 50 Kč, senioři, děti od 6 let, ZTP 30 Kč skupiny 15 a více studentů + 2 dospělí 300 Kč	Expozice zapomenuté dějiny města Liberec představuje občanům historii a málo známá fakta o jejich městě.
Liberecké podzemí Lucemburská ulice, Liberec GPS: N 50° 46' 08.908" E 15° 03' 19.841"	Městské informační centrum Liberec tel.: 485 101 709 info@visitliberec.eu, www.visitliberec.eu	I–XII, každá 1. sobota v měsíci v 8.30, 10.00 a 11.30 h, dospělí 50 Kč dětí, studenti, senioři 30 Kč, předprodej vstupenek zajišťuje MIC Liberec, sraz je vždy v Lucemburské ulici u hlavního vchodu do krytu CO, nutná rezervace na tel., kapacita max. 25 osob na prohlídku, délka prohlídky: 70–90 min	Expozice k historii a současnosti civilní obrany.

Pátrání libereckého rytíře Rolanda

Město Liberec připravilo novou hru, která je určena pro rodiny s dětmi mladšího školního věku. Úkoly jsou spíše lehčí, ale někdy vyžadují pomoc dospělého.

Trasa vede historickým centrem města Liberec. Začíná i končí v historické budově radnice.

Během asi čtyřkilometrové procházky mají děti za úkol vypátrat, kdo okradl rytíře Rolanda o jeho brnění. Hra je připravena v on-line a off-line verzi. On-line hru si mohou děti s rodiči zahrát prostřednictvím svých chytrých telefonů nebo tabletů s připojením na internet.

Stačí se zaregistrovat na www.libereckyrityr.cz a začít hrát. Za každou správnou odpověď hráč získá kus Rolandova brnění.

Ten, kdo si chce při procházce městem od mobilu odpočinout, se může zastavit v Městském informačním centru v Liberci, kde si vyzvedne svou tištěnou hrací kartu. Pokud jeho pátrání bude úspěšné a zjistí, kdo Rolandovi brnění vzal, vrátí se zpět do informačního centra, kde na něj čeká odměna.

Trasu mohou zájemci absolvovat po celý rok. Ve dvou místech je třeba překonat schodiště, ale pro rodiče s dětmi v kočárku je připravena alternativní trasa. Městské informační centrum Liberec je otevřeno od října do května každý pracovní den od 8 do 17 hodin, v sobotu od 9 do 12 hodin, od června do září pak každý pracovní den od 8 do 18 hodin, o víkendu od 9 do 12 hodin.

www.libereckyrityr.cz

Koně a jezdeckví

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Farma Vysoká GPS: N 50° 49' 50.631" E 14° 58' 42.3"	Vysoká 9, Chrastava tel.: 777 349 751 forejte2@seznam.cz www.hotelfarmavysoka.cz	I–XII Jízdy je nutné si předem domluvit.	Farma, hotel.
Stáj Prášný dvůr GPS: N 50° 47' 17.066" E 14° 59' 51.984"	Heřmánekova 13, 460 01 Machnín tel.: 603 711 651 – pí Vundrová, po tel. domluvě dundasona@seznam.cz www.prasnydvur.blog.cz	I–XII Jízdy je nutné si předem domluvit.	
Jezdecký klub Liberec GPS: N 50° 46' 22.145" E 15° 02' 15.361"	V zátočině 28, Liberec 11 tel.: 724 675 766 jklberec@email.cz www.jklberec.cz	I–XII Jízdy je nutné si předem domluvit.	
Ekocentrum Oldřichov v Hájích GPS: N 50° 50' 27.269" E 15° 04' 07.52"	Oldřichov v Hájích 5 tel.: 602 583 925 www.suchopyr.cz www.ekocentrumoldrichov.cz	Jízdy je nutné si předem domluvit.	Vodění na huculských koních pro děti do 12 let.

Rozhledny Jablonecka

Název a nadmořská výška	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace
1. Bramberk (787 m n. m.) GPS: N 50° 45' 22.516" E 15° 12' 21.318"	Lučany nad Nisou tel.: 483 300 023 www.lucany.cz	V, IX, so – ne 10.30–16.00 h, VI–VIII, po – ne 10.30–17.00 h X, otevřeno podle počasí, XI–IV, po předchozí domluvě vstupné: dospělí 20 Kč, zlevněné 10 Kč, děti do 6 let zdarma	 vše 1000–1500 m
2. Královka (859 m n. m.) GPS: N 50° 47' 31.346" E 15° 09' 27.113"	Janov n. N. 1160 tel.: 723 609 969, 602 885 538 info@hotelkravka.cz, www.hotelkravka.cz	I–XII, po – ne 10.00–17.30 h vstupné: dospělí 30 Kč, děti 20 Kč parkovné: 100 Kč/den v zimě	 placené parkoviště v místě pro návštěvníky
3. Nisanka (676 m n. m.) GPS: N 50° 43' 51.357" E 15° 12' 50.975"	Nová Ves n. N. tel.: 488 880 852 www.rozhledna-nisanka.cz	V, VI, IX, st – ne 10.00–17.00 h, VII–VIII, po – ne 10.00–17.00 h, IV, X, so – ne, svátky 10.00–17.00 h, XI–III, po tel. dohodě možnost návštěvy pro skupinu min. 10 osob vstupné: děti do 6 let zdarma, dospělí 15 Kč, celoroční vstupné 45 Kč	 750 m 30 m občerstvení
4. Proseč (593 m n. m.) GPS: N 50° 44' 31.856" E 15° 07' 46.941"	Jablonec n. N., Lukášovská 217 tel.: 724 816 352, 733 101 670 tucek.viktor@email.cz, http://rozhlednanadproseci.webnode.cz	X–IV, zavřeno, V–IX, so, ne 13.00–16.00 h jinak po tel. dohodě pro min. 5 osob	 500 m 200 m
5. Slovanka (820 m n. m.) GPS: N 50° 46' 23.796" E 15° 11' 47.588"	Lučany n. N., Horní Maxov 8 tel.: 602 831 420, 607 744 593 info@slovanka.eu, www.slovanka.eu	I–XII volně přístupná zdarma	 200 m
Upozornění! • Hotel s restaurací a vyhlídkovou věží Petřín – uzavřen!			

Muzea, vlastivěda a památky Jablonecka

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou GPS: N 50° 43' 21.453" E 15° 10' 19.500"	Jablonec nad Nisou, U Muzea 398/4 tel.: 483 369 011 info@msb-jablonec.cz www.msb-jablonec.cz	I–VI, IX–XII, út – ne 9.00–17.00 h, VII–VIII, po – ne 9.00–17.00 h vstupné: dospělí 80 Kč, děti 6–15 let, studenti, důchodci, invalidé 50 Kč, samostatné vstupné na výstavu 40 Kč, rodinné vstupné 200 Kč (2 dospělí a 1–3 děti do 15 let), organizované skupiny dětí do 6 let 20 Kč. Po dobu výstavy „Já, ozdoba!“ mimořádně upravené vstupné.	Expozice Nekonečný příběh bižuterie představuje výběr z celosvětově naprosto ojedinělé kolekce bižuterie všech materiálů i technologií. Zručnost našich předků i umělecké a designové práce z posledních let ukazuje největší stálá expozice skla v České republice Čarovná zahrada – České sklo sedmi století.
TOP AKCE 2016–2017: - 25. 11. 2016–9. 4. 2017 Já, ozdoba! Interaktivní výstava skleněných vánočních ozdob pro malé i velké. Víte, jak ozdoby přicházejí na svět? Chcete se stát jednou z nich?			
Dům manželů Jany a Josefa V. Scheybalových: Památník manželů Scheybalových, Městská galerie MY, turistické inf. centrum GPS: N 50° 43' 22.594" E 05° 10' 04.264"	Jablonecké kulturní a informační centrum, o. p. s. Kostelní 1/6 Jablonec nad Nisou tel.: 774 667 677, 483 356 201 info@jablonec.com www.jablonec.com	Tur. informační centrum: I–XII, po – pá 9.00–17.00 h, so 10.00–13.00 h, VII–VIII, ne 10.00–13.00 h Památník manželů Scheybalových: I–XII, út – pá 10.00–17.00 h, so 10.00–13.00 h VII–VIII, ne 10.00–13.00 h, vstupné: dospělí 20 Kč, zlevněné 10 Kč Galerie MY: I–XII, út – pá 10.00–12.00 h a 13.00–17.00 h, so 10.00–13.00 h	Návštěvníci památníku se seznámí širokým záběrem činnosti významných národopisců manželů Scheybalových (lidová kultura, městský folklór, ilustrátorská, dokumentační nebo sběratelská činnost), knihovna s výběrem autorských knih. Galerie MY – stálá výstavní síň, která pořádá výstavy výtvarného umění, regionální kulturní historie a místopisu.
Muzeum hraček Jablonec nad Nisou GPS: N 50° 43' 17.981" E 15° 10' 07.753"	U Zeleného stromu 2, Jablonec nad Nisou (v 1. patře bytového domu poblíž centra – bez výtahu), tel.: 736 533 092, 731 482 335 info@vavrin.com www.muzeum-hracek-jablonec.cz	I–XII, út – pá 10.00–12.00 h a 13.00–17.00 h, so 11.00–16.30 h ne 10.00–16.30 h, nebo po tel. dohodě vstupné: děti do 15 let a ZTP 30 Kč, důchodci, studenti 35 Kč dospělí 50 Kč, rodinné (2 dospělí, 2 děti) 150 Kč skupina 10 a více dětí: 25 Kč/os, doprovod zdarma (2 osoby)	Nabízí: » sbírky hraček z období let 1870–1993 » 100 let starou školní třídu » malou prodejnu českých hraček » hru Najdi hračku dle obrázku o sladkou dobrotu Nově: » parní továrnu » gumové vojíčky od firmy Baťa z roku 1928 » dílnu Výroba loutek dle starých forem
Městské muzeum v Rychnově u Jablonce n. N. GPS: N 50° 41' 01.449" E 15° 08' 58.771"	Rychnov u Jablonce nad Nisou, Husova 490 tel.: 488 880 927, mstrnadova@rychnovjbc.cz www.rychnovjbc.cz	I–XII po – út 9.00–11.00 a 13.30–15.30 h, pá 9.00–11.00 h zdarma	Expozice rychnovského malířství. Expozice koncentračního tábora AI Reichenau a zbrojní továrny Getewent.
Výletní areál Pěnčín (Fipobex) GPS: N 50° 41' 18.147" E 15° 14' 07.731"	Bratřikov, Pěnčín 60 tel.: 723 955 998, 483 368 468 vyletniareal@seznam.cz, www.vapen.cz	Exkurze: IX–IV po – pá 10.00–13.00 h, so – info na www.vapen.cz Zemědělské muzeum: po – ne 8.00–18.00 h, vstupné dobrovolné Korálková dílna: V, VI, IX, po – pá 10.00–15.00 h, so – ne 10.00–16.00 h, VII–VIII, po – ne 10.00–17.00 h, X–XI, II–IV, po – so 10.00–15.00 h, ne – sledujte na www.vapen.cz	Výroba broušených perliček, prodejna perliček, kozí a ovčí farma, sýrárna, zemědělské muzeum, vyhlídkový vláček.

Koně a jezdeckví

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Svitání z. s. GPS: N 50° 44' 39.815" E 15° 16' 18.888"	Svitání z. s. – sídlo a kancelář Klášteří 3, 460 01, Liberec tel.: 608 537 513, os-svitani@email.cz, www.os-svitani.cz	I–XII, po – pá – ambulantní provoz, intenzivní týdny Eko farma Tanvald: Stáj Jitka, Polní 644 Tanvald	Hiporehabilitační středisko – klienti přijímáni pouze na základě doporučení lékaře. Možnost absolvování praxí pro odborníky i laiky ohledně hipoterapie a speciálního výcviku koní.
Prezidentská chata GPS: N 50° 47' 41.386" E 15° 09' 48.536"	Prezidentská chata, Janov nad Nisou 524/524 tel.: 724 301 486, konedrevona@seznam.cz www.konevijzerkach.cz	po tel. dohodě	Vyjíždky na koních, ve voze pro školky (cca 10 dětí), svezení dětí v ohradě, projíždky v kočáře městem, svatby v kočáře, noční vyjíždky.
Farma Vyšehrad GPS: N 50° 45' 15.181" E 15° 09' 10.932"	Janov n. N., Hraničná 99, tel.: 602 781 488 farmavysehrad@seznam.cz, www.farmavysehrad.cz	po tel. dohodě	Vyjíždky na huculských koních, kemp, penzion.
Penzion a Ranč U Potoka GPS: N 50° 44' 43.382" E 15° 14' 22.464"	V Záhoří 454, Lučany n. N., tel.: 702 844 812 rancpotok@seznam.cz, www.upotoka.cz	po tel. dohodě	Vyjíždky na koních, ubytování.
Jezdecký klub Pohoda Kynast GPS: N 50° 43' 42.084" E 15° 12' 20.571"	Nová Ves n. N. tel.: 775 575 848 jkpohodakynast@seznam.cz	otevírací doba a vstupné po tel. dohodě	Jezdecký klub a chovatelský dvůr. Výuka jízdy na koni, vyjíždky v sedle do přírody, vyjíždky v kočáře, ustájení koní nebo pastevní odchov, celoroční pobyty s koňmi, programy pro školy a školky, chovatelský dvůr pro vzdělávání dětí a mládeže.

Když nám počasí nepřeje

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Bowling Bar Restaurant GPS: N 50° 43' 44.04" E 15° 09' 40.68"	Žitná ul., Jablonec n. N., tel.: 483 345 175, objednávky na: info@bowling.jablonec.cz, www.bowlingjablonec.cz	I–XII po–ne otevřeno od 16.00 h	8 profesionálních bowlingových drah, 9 minigolfových jamek, kulečnickový (karambol) a poolový (billiard) stůl, šipky, stolní fotbal, hra červí, dotykový multiherní stůl, jukebox atd.
Lezecká aréna GPS: N 50° 43' 35.67" E 15° 08' 54.670"	Liberecká 104, Jablonec n. N. tel.: 774 704 759, www.lezeckaarena.cz	I–XII po–ne 10.00–23.00 h	Unikátní lezecká stěna o celkové ploše 2 000 m ² , kurzy, půjčovna a prodejna lezeckých potřeb, restaurace.
Plavecký areál o. p. s. GPS: N 50° 43' 55.082" E 15° 10' 42.400"	Sv. Čecha 4204, Jablonec n. N. tel.: 483 319 328, www.bazenjbc.cz	I–XII, po 13.00–21.30 h, út–pá 8.00–21.30 h so 10.00–21.30 h, ne a svátky 10.00–20.00 h út, čt 6.00–8.00 h – ranní plavání	Bazén 25 m, dětský bazén, dravá řeka, vlnobítí, tobogán 88 m, turbotobogán 56 m, vířivky, parní komory, sauna, masáže, solárium, možnost občerstvení, bezbariérový přístup.
Sauna Sport GPS: N 50° 44' 06.501" E 15° 10' 40.221"	Za Hrází 6 (v objektu bývalé mincovny Bižuterie) tel.: 602 833 522, www.sportjablonec.cz	I–XII, st 12.00–21.00 h muži, čt 12.00–21.00 h ženy út, pá, so, ne 12.00–21.00 h společná	Sauna „U Bižuterie“, nyní ve zcela novém interiéru, parkování pro zákazníky sauny zdarma.
TSC Brízky GPS: N 50° 44' 25.310" E 15° 10' 39.514"	Průběžná 22, Jablonec n. N., tel.: 483 737 241, 603 521 925 hotel@brizky.cz, www.brizky.cz	I–XII, dle tel. dohody po–ne 7.00–22.00 h	Vnitřní i venkovní sportoviště: tenisová hala, 2 kurty na squash, 2 badmintonové kurty, indoor golf, tenisové kurty, 2 fotbalové hřiště, fitness...
Wellness – Studio Fit GPS: N 50° 43' 26.553" E 15° 10' 25.275"	Studio Fit, nám. Dr. Farského 4, Jablonec n. N. tel.: 773 485 800, info@studiofit.cz, www.studiofit.cz	I–XII, wellness pro veřejnost: 9.00–21.00 h Je nutné se objednat.	Služby spojené s celostní péčí o tělo a zdraví: wellness s vířivkou, klasická sauna, infrasauna, bylinková pára atd.
Escape Jablonec	Escape Jablonec, Komenského 2466/15a, Jablonec n. N. tel.: 721 827 334, 606 491 371, info@escapejablonec.cz www.escapejablonec.cz	Návštěva možná po předchozí rezervaci.	Zažijte dech beroucí, hororový zážitek, při kterém tuhne krev v žilách. Máte pouhých 60 minut na únik z vězení plného mříží, hádanek, šifer a hlavolamů. Hra pro 3–6 osob.
Bowling La Pasta GPS: N 50° 47' 15.256" E 15° 08' 58.593	Bedřichov 310, tel.: 777 992 629 info@lapasta.cz, www.lapasta.cz	I–XII po–ne 11.30–22.30 h	4 dráhy.
Bowling Uko GPS: N 50° 47' 12.893" E 15° 09' 08.166"	Bedřichov 301, tel.: 734 684 664 recepce@uko.cz, www.uko.cz	I–XII po–ne 12.00–22.00 h	2 dráhy a 1 speciálně upravená pro děti, minigolf.
Wellness Uko GPS: N 50° 47' 12.893" E 15° 09' 08.166"	Bedřichov 301, tel.: 734 684 664 recepce@uko.cz, www.uko.cz	V, X, po–pá 14.00–21.00 h, so 11.00–21.00 h ne 11.00–17.00 h, VI–IX, po–ne 14.00–21.00 h	Wellness – bazén, brouzdaliště, vířivka, 3 druhy saun.
Bar Rychnovská Nota GPS: N 50° 41' 05.742" E 15° 08' 55.434"	Tovární 68, Rychnov v. Jablonec n. N. tel.: 608 443 866	I–XII po–ne 14.00–23.00 h	Fotbalek, sportovní hala, kulturní sál, restaurace, internet, kulečnický, ubytování.

Projížďka ve spřežení sněžných psů

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Huskies – sněžní psi GPS: N 50° 45' 51.700" E 15° 12' 53.005"	Jana Henrychová, Horní Maxov 176, Lučany nad Nisou tel.: 724 045 565, huskies.cz@seznam.cz www.huskies.cz	Sněžní psi po celý rok, naučná stezka v okolí.	Vyjížďka s psím spřežením na kárách, výuka zapřáhání, přednášky o psím spřežení, exkurze do života psí smečky, pobyt u severských psů, pobytový letní kurz pro děti a mládež s polárními psy husky.
Husky tours – jízdy se psím spřežením	Rodney S. Lovette, Hraničná, Janov nad Nisou tel.: 605 214 995, veru.iblova@gmail.com www.huskytours.cz	Jízdy se psím spřežením na jaře, podzim a v zimě. Výlety s tažnými psy po Jizerských.	Jízdy se psím spřežením na káři nebo saních, výlety se psy – dogtrekking, školy v přírodě, dětské letní tábory a teambuildingové aktivity s Aljašskými husky.

Jablonec nad Nisou je městem sportu, turistiky a je také branou do Jizerských hor

I v zimním období se zde nabízí spousta možností ke sportování, především pro lyžaře! Jablonec má skvělou polohu. Nemusíte chodit daleko, vyzkoušejte například **běžecskou stopu** na severním okraji města. Nachází se u přehrady ve sportovním areálu Břízky, kde se dá lyžovat i večer, trať je uměle osvětlená. Při troše štěstí zde na tréninku nebo závodech můžete potkat biatlonistku Gabrielu Koukalovou. Odtud je možné pokračovat přímo na běžecské tratě do Jizerských hor. **Jizerskohorská magistrála** skýtá přes 180 km

pravidelně upravovaných stop, které běžkaře provedou zdejší lesnatou krajinou (www.jizerskaops.cz, informace pro účastníky Jizerské 50: www.jiz50.cz). Je tu ale samozřejmě bohatá nabídka i pro sjezdače! **Sjezdovky** v okolních obcích a sportovních střediscích jsou z Jablonce dobře dostupné nejen autem, ale i skibusy. Většina svahů je uměle zasněžována a nabízí služby a vyžití také pro nejmenší lyžaře (www.skijizerky.cz). **Těšte se tedy na pěkné zimní zážitky pro celou rodinu.**

JIZERSKÁ MAGISTRÁLA

JIZERSKÁ o.p.s.

Jizerská lyžařská magistrála je jednou z nejnavštěvovanějších a nejoblíbenějších oblastí pro běžecké lyžování v České republice. Běžecké stopy jsou zde upravovány již po více než tři desetiletí. Nemalou zásluhu na proslavení této oblasti má populární závod Jizerská padesátka, který se tady koná každý rok. Při přízní počasí se pravidelně strojově upravuje na 180 km tras v rámci celých Jizerských hor. Každoročně sem zavítá na 600 tisíc návštěvníků zejména z tuzemska, ale také ze zahraničí, například z Německa či Polska. Na své si přijdou lyžaři všech výkonnostních kategorií.

Úpravu stop zajišťuje již od roku 1999 nezisková organizace JIZERSKÁ, o. p. s., kterou za tímto účelem založila obec Bedřichov. Spokojenost lyžařů s kvalitou upravovaných tras je hlavním cílem společnosti, ale stojí to také nemalé úsilí i finance. Prostředky na úpravu Jizerské magistrály jsou získávány z veřejných rozpočtů obcí, měst a Libereckého kraje, od soukromých firem a od soukromých dárců (lyžařů). Činnost obecně prospěšné společnosti JIZERSKÁ lze podpořit prostřednictvím veřejné sbírky, která je povolena i kontrolována Krajským úřadem Libereckého kraje. Využití těchto prostředků musí být vždy řádně doloženo. Lidé tak mají jistotu, že všechny peníze budou použity na úpravu běžeckých tratí a činnosti s tím spojených. Možností, jak přispět, je hned několik.

Nejoblíbenějším způsobem se stal prodej samolepek a odznaků v různých hodnotách s logem Jizerské magistrály. I přes velké výkyvy počasí a pomalejší start loňské sezóny přibýlo na účtu veřejné sbírky na podporu Jizerské magistrály přes 550 tisíc korun.

PŘÍSPĚT NA JIZERSKOU MAGISTRÁLU LZE TAKTO:

- **přímo na účet veřejné sbírky č. ú. 255 899 476 / 0300,**
- **prostřednictvím internetu využitím systému PaySec,**
- **dárčovskou SMS ve tvaru DMS MAGISTRÁLA na tel. číslo 87 777, cena DMS je 30 Kč a magistrála obdrží 28,50 Kč,**
- **vhozením peněz do zapečetěné kasičky v informačním centru v Bedřichově,**
- **zakoupením samolepek a odznaků s logem Jizerské magistrály na označených místech.**

V souvislosti se zkvalitňováním služeb pro návštěvníky Jizerské magistrály byla navázána spolupráce s portály Skimapa.cz a Bilestopy.cz. GPS zařízení v rolbách umožňují zasílání aktuálních informací o úpravách tratí na webové stránky. Lyžaři v mapě přesně vidí, které trasy byly kdy upraveny. Aktuální informace o plánu úprav běžeckých tratí, o sněhové pokrývce

i upozornění na případná omezení zveřejňuje společnost také na svých webových stránkách www.jizerskaops.cz a na profilu na Facebooku, kde lze najít mnoho informací přímo od samotných lyžařů.

Od loňské sezóny je pro lyžaře klasiky k dispozici nová trasa v úseku v úseku Maliník – Černá Nisa, starý povalových chodník – Hřebínek. Trasa vznikla ve spolupráci se státním podnikem Lesy ČR, Správou CHKO Jizerské hory, Povodím Labe a v neposlední řadě se společností EUROVIA CS, a. s.

Jizerské hory jsou v zimních měsících rájem především pro milovníky běžeckého lyžování, ale za zmínku stojí také úseky s takzvaným smíšeným provozem. To znamená, že se zde mohou pohybovat jak lyžaři, tak pěší. Mezi tyto úseky patří cesta z Bedřichova na přehradu Černá Nisa (U Trompetra – Černá Nisa, hráz), z Maliníku na Českou chalupu (po červené turistické), Vysoký hřeben a velmi hojně využívaná trasa z Jizerky od chaty Pešákovna na Smědavu (tzv. Jizerská silnice).

Za tým JIZERSKÉ, o. p. s.
Ing. Silvie Vasková

Foto: archiv JIZERSKÁ, o.p.s.

Běžecské areály

» **Jizerská lyžařská magistrála**, tel.: 483 380 034, www.jizerskaops.cz
Centrální část Jizerských hor má charakter náhorní plošiny. Ve výšce kolem 1 000 m vznikl jeden z nejkrásnějších lyžařských areálů, který skýtá přes 180 km upravovaných běžecských tratí, od roku 1968 se zde každoročně pořádá populární dálkový běh na lyžích „Jizerská padesátka“.

Pravidla pohybu na Jizerské magistrále

1. Vstupujete jen s přípatnými běžecskými lyžemi, bruslaři neníchte stopy!
2. Vyhybejte se vždy vpravo, dejte přednost lyžaři jedoucímu z kopce, respektujte značení!
3. Buďte ohleduplní a pozorní, po trasách se pohybují stroje, mají vždy přednost!
4. Udržujte pořádek, nacházíte se na území CHKO!
5. V případě zranění poskytněte první pomoc, případně volejte HS tel.: +420 1210!

Další běžecské areály

» **Lázně Libverda a Nové Město pod Smrkem**, www.laznelibverda.cz, www.stopypodsmrkem.cz, www.facebook.com/stopynpms / Místní okruhy upravovaných běžecských tratí v Lázních Libverda a v Novém Městě pod Smrkem. Běžecské stopy mají v Lázních Libverda dvě nástupní místa: * u parkoviště P2 – 425 m n. m. (parkování je možné i na parkovišti P1 vzdáleného od tohoto místa 200 m), * u vyhlídky Hájnickova kohouta – 500 m n. m.
K přístupu na trasy Stopy pod Smrkem se využívá nástupních míst situovaných u automobilu dostupných parkovišť: * nástupní místo U Spálené hospody v Novém Městě pod Smrkem – parkoviště se nachází u místního fotbalového hřiště a vstupuje se odtud do zeleného a žlutého okruhu. Za dostatečně sněhové pokrývky lze odtud nastoupit i na Jizerskou magistrálu, * nástupní místo Nad koupalištěm v Novém Městě pod Smrkem – trasy začínají přímo od zeleňého parkoviště a lze zde začít modrý nebo červený okruh. Obě tato místa jsou vybavena přehledovými mapami a rozcestníky jednotlivých tras.

» **Běžecské tratě v okolí Kryštofova Údolí**, sněžným skútem upravené trasy, např. Královské sedlo – Výpřež pod Ještědem (4,5 km), ostatní dle sněhových možností, aktuální informace na www.krystofovoudoli.eu.

» **Rekreační běžecské areál Vesec**, Liberec, tel.: 606 077 172, p.tomasek@skijested.cz, www.skijested.cz / Sportovní areál pro běžecské lyžování, který nabízí 3 nezávislé okruhy se 3 stupni obtížnosti. Bus MHD č. 13, 24 a 26, zastávka U střediska.

» **Běžecské tratě Rádlo**, www.radlo.cz / V okolí obce se upravují dva okruhy (7 a 4 km) v závislosti na sněhových podmínkách.

» **Běžecský okruh v okolí Rychnova u Jablonce n. N.**, www.rychnovjbc.cz / Uzavřený, 4 km dlouhý, běžecský okruh s nástupním místem horní výstupní stanice lyžařského vleku Zálesí.

» **Biatlonový a běžecský areál Brzky**, Jablonec n. N., www.skijablonec.cz / Několik běžecských okruhů v délce od 2 do 5 km, 2,5 km dlouhý okruh technicky zasněžený, včetně osvětlení tratí. Areál je přímo napojen na Jizerskou magistrálu.

» **Běžecský okruh v Lučanech n. N.**, www.lucany.cz / Lyžařský okruh je dlouhý 14 km, lyžařská stopa vede od Ski areálu U pily, přes Krojčen, ke skokanským můstkům až ke kostelu v Horním Maxově, odkud je možné napojení na Jizerskou magistrálu.

» **Běžecský areál Lesana**, Josefův Důl – Dolní Maxov / 1,5 km dlouhý okruh.

» **Smržovský lyžařský běžecský areál**, www.smrzovka.cz / Nachází se na loukách za smržovským kostelem, areál nabízí 3 km strojově udržovaných běžecských stop s možností napojení

na další trasy – propojení s areálem Nová Ves – Nisanka a s areálem Lučany nad Nisou – u fotbalového hřiště, přes Krojčen je možnost napojení na Jizerskou magistrálu v Maxově. Přístup k běžecskému lyžařskému areálu a případně parkování je možné u benzinové pumpy ve Smržovce – bývalý areál JZD, u penzionu U Potůčku, u smržovského kostela a z křižovatky v Jablonce ulicí směrem k vodojemu.

» **Tanvaldský běžecský okruh**, www.tanvald.cz / Je umístěn na území Tanvaldské kotliny za sídlištěm Výšina, areál nabízí 3–5 km pravidelně udržovaných běžecských stop: kratší okruh – jednoduchý terén vhodný také pro začátečníky a delší okruh – kopcovitý terén motokrosové trati.

Přístup k běžecskému areálu a parkování: je možné využít parkoviště sjezdovky Pionýrka (horní část sídliště Výšina) nebo přístup z křižovatky u tanvaldské rozvodny (ul. U Rozvodny), kde bývá na louce vypluhovaný parkovací prostor.

» **Ski areál Zásada**, www.zasada.cz / 6 km upravených běžecských tratí (Zásada – Zbytky – Držkov).

» **Běžecský areál Černá Řička**, Desná, www.cernaricka.cz / 2,5 km dlouhý okruh.

» **Běžecské tratě Kořenovsko**, www.jizerkyprovas.cz / Jizerky pro Vás, o. p. s. – udržuje kolem 35 km lyžařských běžecských tras na Kořenovsku v okolí Štěpánky a v Pasekách nad Jizerou (převážně na území KRNP) a vytváří tak rozsáhlý lyžařský běžecský areál desítek kilometrů udržovaných stop vzájemným propojením tras „Jizerské magistrály“ a areálu „Krkonoše – lyžařský běžecský ráj“.

» **Sportovní areál Harrachov**, www.skiareal.com / Více jak 110 km udržovaných běžecských tratí a cest jak na hřebeny Krkonoše, tak i s propojením na Běžecské areály polských i českých Jizerských hor. Dva 7,5 km dlouhé běžecské okruhy začínají přímo u dolní stanice sedačkové lanovky v harrachovském sportovním areálu. Na hřebenové túry se lze vydat od horní stanice lanovky na Čertově hoře. Zdatnější lyžaři mohou využít pravidelně upravovanou stopu přes Rýžoviště ke Dvoračákům nebo se vydat údolím Mumlavy k Vosecké boudě.

» **Osvětlený běžecský stadion**, Harrachov, www.harrachov.cz / Nachází se u hotelu Skicentrum, v blízkosti lanové dráhy Delta. Stadion je možno využít zdarma po celý den s tím, že ve večerních hodinách je od 17.00–21.00 hodin uměle osvětlen.

Polská část

» **Běžkařské středisko „Jakuszyce“**,

www.bieg-piastow.pl
Jakuszyce ve Szklarské Porębě – jsou to dokonalé, vysoko situované terény, na kterých leží sniž od října do pozdního jara a tím tvoří vynikající podmínky pro běžecské lyžování. Právě zde se koná závod Běh Piastů (Bieg Piastów), nejstarší a největší polská hromadná lyžařská akce, která byla zařazena do Světové ligy dálkových běhů – WORLDLOPPET. Středisko nabízí více než 150 km různých náročných běžecských tratí, které se částečně nachází v Jizerských horách na území Lesní správy Szklarska Poręba a částečně na území Lesní správy Świeradów-Zdrój. Jsou napojeny na české trasy, což tvoří celkem téměř 200 km běžecských tratí. Ve Szklarské Porębě – Jakuszycích také funguje školící středisko Polského svazu sportů psích spřežení, psů severských polem. Od prosince do března zde probíhají cvičení.

Občerstvení na Jizerské magistrále:

» **Horská chata Králůvka**, Janov n. N. č. p. 1160, tel.: 723 609 969, info@hotelkralkovka.cz, www.hotelkralkovka.cz, restaurace po–čt 10.00–17.00, pá–ne 10.00–19.00 h / Rozhledna (od 9.00 h).

» **Horská chata Smědava**, Hejnice – Bílý Potok č. p. 163, tel.: 732 878 790, 483 383 265, 483 360 666, www.chatasmedava.com, sezonní provoz (hlavní sezona po–ne 10.00–18.00 h) / Restaurace.

» **Hostinec u Pytláka Hennricha**, Chata Jizerka, Kořenov – Jizerka č. p. 35, tel.: 776 353 522, info@chatajizerka.cz, www.chatajizerka.cz, www.hostinec-u-pytlaaka/, hlavní sezona denně 11.00–21.00 h, mimo sezona víkendy (lepší telefonicky ověřit) / Restaurace.

» **Hotel Panský dům a Horská chata Pyramida**, Restaurace Sklárna, Kořenov – Jizerka č. p. 20, tel.: 483 384 985, 602 313 425, jizerka@dudovi.cz, www.jizerka.cz, I–XII, po–ne 11.00–20.00 h, (Restaurace Sklárna pouze so, ne nebo dle domluvy) / Ubytování, restaurace.

» **Chata Pešákovna**, Kořenov – Jizerka č. p. 26, tel.: 606 469 361, 734 371 188, chata.pesakovna@seznam.cz, www.pesakovna.euroregion.cz, út–so 11.00–21.00 h, ne 11.00–16.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Chata Pod Bukovcem**, Kořenov – Jizerka č. p. 36, tel.: 777 049 769, jizerka@centrum.cz, www.chatapodbukovcem.cz, hlavní sezona po–ne 10.00–20.00 h, mimo sezona lépe ověřit telefonicky / Ubytování a restaurace.

» **Penzion Česká chalupa**, Liberec 21, Bedřichovská č. p. 1, tel.: 482 750 387, 732 423 077, ceska.chalupa@email.cz, www.penzion-ceskachalupa.cz, letní sezona po–pá 12.00–20.30 h, so 11.00–20.45 h, ne 11.00–20.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Penzion Heidi**, Janov n. N., Hrabětice č. p. 48, tel.: 775 998 901, 775 998 902, penzion-heidi@seznam.cz, www.penzion-heidi.cz, I–XII, hlavní sezona po–čt 11.00–20.00 h, pá–ne 11.00–21.00 h, mimo sezona lépe ověřit telefonicky / Ubytování a restaurace.

» **Penzion Kakrda**, Kořenov – Jizerka č. p. 45, tel.: 483 399 233, 602 156 660, 606 378 890, radkak45@seznam.cz, www.penzionkakrda.cz, sezonní provoz, hlavní sezona po–ne 11.00–19.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Prezidentská chata**, Janov n. N. 524/524, tel.: 604 551 469, info@prezidentska.cz, www.prezidentska.cz, po–ne 11.00–22.00 h / Ubytování, restaurace.

» **Šamaloova chata (Nová Louka)**, Bedřichov č. p. 48, tel.: 483 713 671, info@samaloova-chata.cz,

www.samaloova-chata.cz, I–XII, hlavní sezona po–ne 9.00–21.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Horská chata Dolina**, Bedřichov č. p. 246, tel.: 602 426 723, brabecpetr@volny.cz, I–XII, hlavní sezona po–so 11.00–21.00 h, ne 11.00–20.00 h, mimo sezona čt–ne 12.00–20.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Lesní chata**, Bedřichov č. p. 28, tel.: 483 380 177, 602 858 991, info@lesnichata.cz, www.lesnichata.cz, I–XII, po–ne 10.00–23.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Montanie eko sport hotel**, Desná, Soušská č. p. 791, tel.: 483 360 666, 483 383 265, info@montanie.cz, www.montanie.cz, I–III, V–X, XII, hlavní sezona po–ne 11.00–22.00 h / Ubytování a restaurace.

» **Hájek na Pekle**, Josefův Důl č. p. 114, tel.: 723 465 895, penzionhajenka@seznam.cz, www.penzionhajenka.cz, hlavní sezona po–ne 12.00–22.00 h, mimo sezona lépe telefonicky ověřit / Ubytování a restaurace.

Kiosky*

» **Občerstvení u rozhledny Králůvka**, po–ne 9.00–17.00 h, (mimo sezona pouze víkendy)

» **Občerstvení parkoviště**, na centrálním parkovišti v Bedřichově, zimní sezona denně 9.00–17.00 h, mimosezóna – víkendy a svátky dle počasí.

» **Občerstvení Knajpa**, křižovatka Štolpišské a Kasárenské silnice, v zimní i letní sezoně hlavně víkendy.

» **Občerstvení Hřebíněk**, Hejnická cesta, křižovatka žluté a zelené turistické trasy, v hlavní sezoně otevřeno denně.

» **Občerstvení na Maliníku**, Bedřichovské sedlo, křižovatka červené a zelené turistické trasy, v sezoně otevřeno denně.

» **Občerstvení Kaplička**, Hrabětice, hlavní sezona denně 10.00–17.00 h, tel.: 604 419 360.

» **Denní bistro Šamaloova chata (Nová Louka)**, hlavní sezona – otevřeno denně dle příznivých sněhových podmínek, tel.: 483 713 671.

» **Občerstvení na Protěhradě**, po–ne 10.00–14.00 h, dle počasí, tel.: 777 645 222.

* Otevírací doba kiosků závisí na počasí

Nástupní místa Jizerské magistrály

1. Albrechtice v Jizerských horách – Mariánská hora*
2. Bedřichov – Centrální parkoviště – kapacita parkoviště 170 míst
3. Bedřichov – Hájovna
4. Bedřichov – Maliník – kapacita parkoviště 100 míst
5. Bedřichov – Nová Louka – kapacita parkoviště 35 míst
6. Desná – Soušská přehrada*
7. Jablonec nad Nisou – Brzky – U Sádek*
8. Janov nad Nisou – Hrabětice – kapacita parkoviště 110 míst
9. Jizerka – Pod Bukovcem (Mořina) – kapacita parkoviště 80 míst
10. Jizerka – hraniční přechod – most přes Jizeru/Orle
11. Josefův Důl – Peklo*

12. Josefův Důl – Lesní brána*
13. Josefův Důl – Dolní Maxov – Lesana*
14. Kořenov – Horní Polubný – Václavikova studánka*
15. Kořenov – Martinské údolí*
16. Kořenov – střed (zastávka BUS u motorestu v Příchovicích), cca 40 parkovacích míst (parkoviště u Obecního úřadu)
17. Liberec – Česká chalupa*
18. Liberec – Rudolfův elektrárna*
19. Lučany nad Nisou – Horní Maxov u kostela*
20. Nové Město pod Smrkem – U Spálené hospody*
21. Oldřichov v Hájích – Na Pilách*
22. Smědava – kapacita parkoviště 80 míst

* Parkování na soukromých pozemcích nebo na pozemcích jednotlivých obcí. Nejedná se o oficiální parkoviště.

Království buků, skal a ticha

Ačkoli v zimě jsou Jizerské hory především eldorádem běžeckých lyžařů, i pěšák tou dobou může objevit místa, kam lyže nevedou (není tu snůh ani vhodný terén) a kde si může bohatě užít ticha, klidu, ale i sportovních výkonů při výstupu do strmých srázů s velkým převýšením. A právě tam najde přírodě blízké smíšené lesy, které nabízejí nespočet zážitků v přírodě. Můžeme je jednoduše shrnout pod pojem bučiny, i když je zřejmé, že mezi převažujícími buky rostou podle místních podmínek i další listnaté stromy – kleny, jilm, jasan, lípy, jeřáby, habry a jiné. Z jehličnanů tady můžeme najít běžné smrky, vzácnější jedle nebo ojedinělé tisy.

Rozlohou menší bukové lesy se rozkládají i na svazích nad Oldřichovem v Hájích, Fojtkou a Kateřinkami, kde se táhnou od Poledníku po Dračí a Javorový vrch. Pokračují Harcovskými bučinami východně nad Libercem až po Rýnovice. Rozlehlejší bučiny najdeme i nad Antonínovem a Mariánskou horou, v údolí Bílé a Černé Desné a na Dlouhém kopci.

Přirozený les není obyčejný les

Zcela přirozený les (prales) dnes už nenajdeme téměř nikde na světě, přírodě blízké lesy však rostou i nedaleko od našich domovů. Můžeme v nich objevit místa plná

Nesmírná životaschopnost buků zajišťovala po staletí přirozenou obnovu lesů v těžce dostupných srázích. Nebylo třeba uměle vysazovat nové stromky a pro majitele panství to tak bylo samozřejmě levnější. Z porostů tak prakticky zmizely druhy, které se hůře samy obnovují, jako je například tis. Jiné, dříve běžné, se zachovaly pouze ve zbytcích, třeba lípa, jedle, jilm, klen či třešeň. Hranice lesa se ustálila pod svahy, kde mírnější terén dovozoval přeměnit les na zemědělskou půdu, vhodnou k hospodáření.

Není bučina jako bučina

Ačkoli řeč je o bučinách, složení lesa se zejména podle nadmořské výšky, půdy a dostatku vody proměňuje. Nejníže, při dolních okrajích lesa, přecházejí bučiny ve zbytky doubrav s dubem letním i zimním, javory klenem i mléčem, habrem obecným, lípou srdčitou a velkolistou, třešní ptačí, lískou obecnou i bukem lesním. Jejich koruny na podzim plápolají všemi odstíny oranžové a červené. V hlubokých roklich, podél potoků, buku ubývá a převažuje jasan ztepilý a olše lepkavá spolu s javory a topolem osikou. Největší plochu svahů porůstají kyselé bučiny s převahou buku lesního, kterému vyhovuje stín, vlhké podnebí a půda bohatá na živiny, doprovázeného jeřábem ptačím a javorem klenem. Buky na jaře svítí jasnou zelení, před zimou se pak promění do odstínů zlata a mědi s probleskujícími šedě stříbrnými kmeny. Jen na drobných plochách najdeme květnaté bučiny s jedlí bělokorou, jilmem horským a bohatstvím bylin v podrostu a horské klenové bučiny s větším podílem majestátních javorů klenů s hrubou šupinovitou kůrou. Skalnaté svahy a sutě, bohaté na živiny, obývají jasan, javory, jilm a lípy. Na horní hranici listnatých lesů, kde buk už přežívá stěží, zhruba v 900 m n. m., někde kolem Stolpiské cesty, přecházejí bučiny do uměle vysazených smrkových porostů náhorní plošiny. Nejvýše v Jizerských horách najdeme buky na Ptačích kupách. Doprovází je tu už jen smrk ztepilý a otužilý, světlomilný jeřáb ptačí.

Od jara do léta některé partie bučiny rozkvétají barevnými květy – při dolních okrajích lesů modrými jaterníky nebo bílými konvalinkami, žluté svítí orseje. Určitě si všimneme atraktivní lilie zlatohlávku nebo měsíčnice vytrvalé, kokoříků s řadami bílých zvonečků nebo při horních okrajích bučin něžného sedmikvítu evropského. Skály, balvany a kmeny stromů porůstají mechy a lišejníky v různobarevných ornamentech.

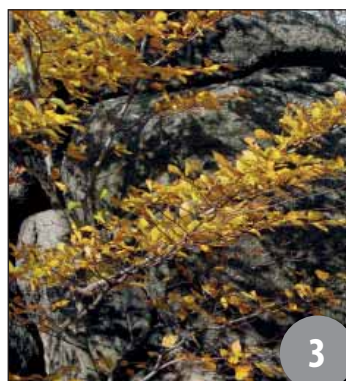

Co se dělo před příchodem lidí

Pokud bychom se vrátili o několik desítek tisíc let zpátky, do poslední doby ledové, nenašli bychom v Jizerských horách po lesích ani památky. Díky suchým drsným zimám a krátkým létům pokrývala hory tundra podobná dnešní severské. Asi před 15 000 lety začal tát skandinávský ledovec severně od nás a brzy poté (v řádu tisíců let) se do oblasti Jizerek začaly šířit břízy, borovice a osiky. Po dalších pár tisících letech postupného oteplování přibývaly duby, lípy, jilm a jasan, ve velké míře lísky. A ještě později, v dobách, kdy se již ve střední Evropě objevili první zemědělci, došlo k obohacení horských lesů o smrky, olše, javory, jeřáby a tisy. Ještě mladšími „přistěhovalci“ se staly buk a jedle – stromy, kterým podmínky vyšších teplot a bohatých srážek vyhovovaly tak, že zatlačily smrk do drsnějších vyšších poloh v horách. Úplně nejpozději, zhruba před 3 000 lety, dorazil habr.

Tak se stalo, že před příchodem lidí do Jizerských hor a počátkem intenzivní těžby dřeva tady převládaly tři hlavní druhy dřevin – smrk ztepilý, jedle bělokora a buk lesní. Ostatní druhy je doplňují a díky tomu je přirozený les velmi rozmanitý a barevný.

pestrých barev a rozličných tvarů, kde dosud (alespoň zčásti) vítězí přírodní síly bez účasti člověka. Od běžného lesa se liší tím, že tady stromy rostou a umírají samy. Vedle sebe najdeme stromy malé, střední i velké. Z tisíců semínek vyrůstají ve stínu těch velkých malé stromky, bojují o své místo na slunci, ale přežijí jen jeden či dva. Ty se pak mohou dožít více než sta let, než zahynou a poskytnou životní prostor a půdu dalším stromům. Co v přirozeném lese vznikne, o to se les postará. Mrtvé stromy, těla zvířat, suché listí mají v přirozeném lese svoje místo a mění se v živiny pro nové rostliny a živočichy.

Terén je limitem

Nabízí se otázka, proč se právě v těchto místech bučiny zachovaly a nebyly přeměněny na obyčejné smrkové monokultury. Obtížná přístupnost svahů, strmý terén, skály a balvany omezovaly intenzivní těžbu dřeva od dávné minulosti až dodnes. Dříve se dřevo na stavby, výztuhy dolů, topení (v obydlích, hamrech, železárnách, sklárnách) kácelo v létě a uskladovalo v hranicích přímo v lese. Odvážní dřevaři je pak v zimě sváželi po prudkých sánkařských cestách do údolí k řekám, po kterých se splavovalo dále k vesnicím a městům v podhůří. Nebezpečná práce stála mnoho mužů život, památky na některé z nich nacházíme v hlubokých lesích v podobě křížků a pomníčků.

Les nejsou jen stromy

Přirozené a přírodě blízké lesy jsou těžko prostupné nejen díky strmým svahům a složitému terénu. Prostor pod stromy patří i jiným rostlinám – keřům, bylinám, mechům a lišejníkům, které společně vytvářejí prostředí pro rozmanité živočichy od velkých savců po mikroskopické bezobratlé. V nižších polohách se daří léčivému hlohu a jedovatému brsleny, na vlhkých místech najdeme silně vonící stěmchu, krušinu olšovou s projíravými účinky nebo různé vrby, v sutích roste bez hroznatý s červenými kulíčkami plodů nebo zimolez černý. Velmi zřídka můžeme objevit lýkovec jedovatý s velmi vonnými růžovými květy. Výše ve svazích keře ustupují a přibývá kapradin.

Kdo tu žije

Bučiny jsou domovem velkého množství živočichů, z nichž lze představit jen některé. V půdě a vodě, kůře, dřevu a listech stromů se skrývají milióny drobných organismů od těch okem neviditelných po pozoruhodné brouky tesaříky, střevlíky, roháčky a půvabné motýly batolce, martináčky či babočky. V nepřístupných skalách a divokém lese mají klid na hnízdění vzácní ptáci – Čáp černý, výr velký a sokol stěhovavý. Při potocích poletuje skorec vodní, dutiny ve starých stromech obývají datli, strakapoudi, holubi douplíci nebo sýci rousní, ale i drobní ptáci, jako sýkory, brhlíci či lejsci, nebo také savci – plši, plšáci a netopýři. Do bučin zalétají dravci jako včelojed lesní nebo luňák červený. Na zemi si můžeme všimnout žlutočerného mloka či drobných hmyzožravých rejšků. Do nepřístupných lesů se v posledních letech vrací velké šelmy – rys ostrovid a vlk obecný, kteří si hledají nová území, ale člověku se vyhýbají.

Bučiny zasluhují ochranu

Lesy na severních svazích jsou od roku 1999 chráněny v národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny s rozsáhlým ochranným pásmem. Zároveň se jedná o první, přírodně nejčistější zónu CHKO Jizerské hory. Je to proto, že tyto lesy jsou skutečně jedinečné i ve středoevropském měřítku a představují souvislý ostrov „divočiny“ v hustě obydlené a rekreačně využívané krajině. Bučiny jsou krásné v každém ročním období díky rozmanitým barvám, tvarům a vůním, které jinde nenajdete. Lákají k procházkám v každém ročním období. A pokud se do nich vydáte, děkujeme, že v rezervaci neopustíte značené cesty. V ochranném pásmu můžete bloudit cestou necestou.

text Jana Mejzrová
foto CHKO Jizerské hory:

1. Souvislé bukové lesy se skalami na severních svazích
2. Zrození nového lesa
3. Zlatý podzim v bučinách
4. Jilm horský
5. Květnový sněh v bučinách

Jizerskohorské bučiny a menší příbuzní

Největší ucelená plocha bučin (27 km²) pokrývá strmé severní svahy Jizerských hor od Špičáku na západě po Tišinu na východě pod souhrnným názvem Jizerskohorské bučiny. Od nadmořských výšek 350 m n. m. pod Šolcovým rybníkem až po 1 000 m n. m. na Poledních kameních převažují lesy s nadvládou buku lesního.

Zimní stadiony, možnost bruslení

Liberecko

- » **Přehrada Fojtka**, Mníšek / Při dobrých klimatických podmínkách, na vlastní nebezpečí.
- » **Sport park Liberec**, Jeronýmova 570/22, Liberec, tel.: 800 800 007, 488 048 101, www.sportparkliberec.cz / Veřejné bruslení probíhá ve Svijanské aréně, při dobrých klimatických podmínkách je možné bruslit i na venkovním kluzišti.
- » **Sportovní areál Na Rozcestí**, Vratislavice n. N., Na Rozcestí, tel.: 777 710 255, narozcesti@sportvratislavice.cz, www.sportvratislavice.cz / Při dobrých klimatických podmínkách bude kluziště nabízet veřejné bruslení na přírodním ledu.

Jablonecko

- » **Hasičská nádrž**, Nová Ves n. N. / Pouze za příznivých klimatických podmínek.
- » **Městský zimní stadion**, Jablonec n. N., Sadová 2, tel.: 483 310 242, veřejné bruslení st, so, ne – časy na www.sportjablonec.cz, 40 Kč.
- » **Kluziště Janov n. N.**, na Berkově louce, info tel.: 488 880 511 / Pouze za příznivých klimatických podmínek.
- » **Kluziště Lučany n. N.**, na hřišti před ZŠ, info tel.: 724 078 539 / Pouze za příznivých klimatických podmínek.
- » **Kluziště Pulečný**, Rychnov u Jablonce n. N., za restaurací U Dubu v Pulečném / Dle zimních podmínek.
- » **Přírodní kluziště Rádlo**, požární nádrž, info tel.: 483 388 093 / Za příznivých podmínek.

foto Milan Bajer

Frydlantsko

- » **Bulovský rybník**, obec Bulovka / Za příznivého počasí na vlastní nebezpečí.
- » **Kunratický rybník**, Kunratice / Za příznivých klimatických podmínek, na vlastní nebezpečí.
- » **Přírodní koupaliště**, Nové Město p. S., info tel.: 776 098 911, www.ubytovani-relax.com/koupaliste / Bruslení zdarma, za příznivých klimatických podmínek, na vlastní nebezpečí.

- » **Krytý zimní stadion Frýdlant (veřejné bruslení)**, Fügnerova 1382, HC Frýdlant, tel.: 606 944 138, <http://hcfrydlant.org> / Na stadion se dostanete po hlavní silnici směrem od Liberce – směr Habartice po nábreží, přejedete most přes řeku a stále po hlavní silnici asi 300 m. Rozpis ledu na: www.mesto-frydlant.cz.

Tanvaldsko

- » **Veřejné kluziště Harrachov**, u budovy ZŠ Dr. h. c. Jana Masaryka, www.harrachov.cz / Na základě příznivých otevíráno denně 17.00–21.00 h, půjčovna bruslí.
- » **Kluziště na tenisových kurtech**, Jiřetín p. B., info tel.: 483 381 687 / Pouze za příznivých klimatických podmínek.
- » **Sportovní areál, Josefův Důl**, areál u nádraží, www.josefuvdul.eu / Za příznivých podmínek.
- » **Tanvald**, kluziště na tenisových kurtech, Tenisový areál TK Tanvald, U Rozvodny 592, tel.: 725 808 308, 606 842 992, 777 564 406, 607 236 505, po–ne 9.00–12.00 a 14.00–17.00 h / Bruslení za vhodného počasí, večerní osvětlení, půjčovna, občerstvení, broušení.
- » **Veřejné kluziště**, Smržovka, pod náměstím T. G. Masaryka, info tel.: 607 225 150 / Za příznivých podmínek, so–ne 9.00–10.30 h – trénink hokejistů.
- » **Zásada**, u fotbalového hřiště, TJ Sokol Zásada, www.zasada.cz / Přírodní osvětlené kluziště, zdarma, funguje podle zimních podmínek.

foto Milan Bajer

Snowkiting

Albrechtice u Frýdlantu se každou zimu stávají hlavní základnou snowkitingu v Jizerských horách. Je zde testcentrum draků, při dobrých sněhových podmínkách i vyhřívaný stan. Czech Kite Force nabízí půjčovnu, individuální i skupinové kurzy. Více informací u Mgr. Martina Lafky, tel.: 731 180 794, kurzy@kiteforce.cz

www.kite-school.cz

Ledolezení

Za příznivých klimatických podmínek nabízí Hanibal Horolezecká Aréna ledolezení přímo v centru Liberce. Více informací najdete na: www.facebook.com/horolezeckaarena, www.horolezeckaarena.cz nebo na tel.: 775 666 816

www.hanibal.cz

Přírodní sánkařská dráha

Téměř 4 kilometrová trať vedoucí z Černé studnice do Smržovky. Strojově upravováno, saně vlastní. Na dvou

zhruba 300 metrových úsecích je nutné saně přetáhnout. www.facebook.com/prirodnisankarskadraha

Užijte si výhodnější dovolenou s Jizerky CARD

Díky kartě hosta Jizerských hor – Jizerky CARD – lze získat slevu na skipasy ve Skiareálu Jizerky. Můžete zdarma využívat skibus mezi lyžařskými areály a Jabloncem n. N. Levněji se svezete na bobové dráze v Janově n. N. a ušetříte také na vstupu do bazény v Jablonci n. N. Další slevy jsou poskytovány například v půjčovnách sportovního vybavení a v lyžařských školách.

Slevovou kartu ve variantě Jizerky CARD B obdržíte ZDARMA, pokud svou dovolenou strávíte u ubytovatelů, kteří jsou členy Sdružení cestovního ruchu Jizerské hory. Aktuální seznam zapojených penzionů a hotelů a nabízených slev najdete na

www.jizerske-hory.cz

Muzea, vlastivěda a památky Frýdlantska

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Areál statku Český svět a kovárna Ondřeje Stelziga GPS: N 50° 56' 47.632" E 15° 10' 04.185"	 o. s. Český svět, Dolní Rásnice č. p. 27 a 29 dle dohody na tel.: 603 903 238 ceskysvet@seznam.cz, www.ceskysvet.info	I–XII po tel. dohodě	Kovárna – dům kováře Andrease (Ondřeje) Stelziga Areál statku Český svět – kaplička, výměnek, špejchar, tkalcovský dům a jiné historické budovy.
Fragment – muzeum v Srbské GPS: N 50° 59' 24.422" E 15° 13' 58.457"	 o. s. Fragment, Srbská č. p. 133, Horní Rásnice tel.: 482 311 003, info@fragment-srbska.com www.fragment-srbska.com	I–XII po tel. domluvě	Expozice o historii obce na starých pohlednicích, mapách a fotografiích.
Penzion Dvůr Hlaváč GPS: N 51° 01' 14.760" E 15° 01' 23.222"	Ves 8, Černousy, tel.: 482 345 062, 606 327 664 dvur.hlavac@seznam.cz, anna.ondrejikova@seznam.cz www.hlavacuvdvor.wbs.cz	I–XII po tel. domluvě	Expozice v historickém statku, který nyní funguje jako rodinná ekofarma. Pořádání koncertů, ubytování, možnost seznámit se s provozem ekofarmy a výrobou kožích sýrů, jízda na koni.
Bazilika Navštívení Panny Marie a Mezinárodní centrum duchovní obnovy GPS: N 50° 52' 33.304" E 15° 10' 57.402"	 Hejnice, Klášterní 1 tel.: 482 360 211 mcdo@mcdo.cz, www.mcdo.cz	I–XII, po–ne 8.00–17.00 h Možnost prohlídky baziliky s průvodcem v čj, nj, po tel. objednání.	Chrám je velmi významným poutním místem, pro svou výbornou akustiku a nádhernou atmosféru je využíván ke koncertům varhanní a duchovní hudby. MCDO – hotel, restaurace (po–ne 11.00–20.00 h).
Muzeum horolezectví v Jizerských horách GPS: N 50° 52' 37.720" E 15° 10' 58.454"	 Hejnice (centrum) tel.: 605 413 577	I–VI, IX–XII, po tel. dohodě VII–VIII, pá 14.00–17.00 h, so–ne 9.00–12.00 a 14.00–17.00 h	Expozice vás provede od prvního výstupu na Uhlířovu čapku až k dnešním moderním cestám.
Jizerskohorské technické muzeum GPS: N 50° 52' 26.918" E 15° 13' 05.895"	 Bílý Potok č. p. 295 tel.: 731 112 413, 737 439 683 info@muzeumjizerky.cz, www.muzeumjizerky.cz	XI–IV, prohlídka pouze po tel. objednání V–X, út–ne 9.00–12.00 h a 13.00–16.00 h (začátek poslední prohlídky)	Expozice leteckých motorů z roku 1917 až po současnost v industriálních prostorách (technická památka s původní strojovnou a kotelnou z roku 1907), nová expozice textilní výroby a letecké archeologie Jizerských hor, Krkonoš a Frýdlantska, dětský koutek.
Restaurace Obří sud GPS: N 50° 53' 37.868" E 15° 11' 42.600"	 Lázně Libverda 186 tel.: 724 165 174 info@obrisud.cz, www.obrisud.cz	leden – zavřeňo! II–IV, st–so 11.00–19.00 h ne 11.00–18.00 h, V–X, út–so 11.00–19.00 h ne 11.00–18.00 h, XI–XII, st–so 11.00–19.00 h ne 11.00–18.00 h	Oblíbená nekuřácká restaurace s výhledem na severní úpatí Jizerských hor a horský masiv Smrku, Minizoo, nástupní místo na červený Singltrek. V blízkosti Vyhličky nad Libverdou.
Městské muzeum Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 53' 33.821" E 15° 13' 49.705"	 Nové Město pod Smrkem, ul. Palackého 276 tel.: 482 360 344 knihovna.nmps@volny.cz, www.nmps.cz	I–XII, po 9.00–11.00 a 13.00–17.00 h út 9.00–11.30 a 13.30–17.00 h, st 13.30–15.00 h čt 9.00–11.30 a 13.30–17.00 h VII, VIII, i v so a ne 9.00–11.00 a 13.00–16.00 h vstupné: dospělí 10 Kč, děti 5 Kč, hromadné 3 Kč	Expozice: Příroda a zajímavosti frýdlantského výběžku a Historie Nového Města pod Smrkem.
Klingerovo mauzoleum GPS: N 50° 55' 20.079" E 15° 15' 00.965"	 Nové Město pod Smrkem, ul. Celní tel.: 482 360 334, www.nmps.cz	I–XII, po–pá návštěva po tel. domluvě	Významná fundamentální památka (hrobka zakladatele zdejšího textilního podniku Ignaze Klingera).
Ekologické informační centrum (EIC) z. s. a větrná elektrárna GPS: N 50° 57' 56.999" E 15° 14' 33.759"	 Jindřichovice pod Smrkem, firma Resec tel.: 604 777 977 mirka@ressec.cz, www.jindrichovice.cz	Prohlídka s výkladem probíhá po předchozí telefonické nebo písemné domluvě. EIC: IV–IX, po–pá 8.00–16.00 h, X–III, po–pá 9.00–15.00 h V–VIII, otevřeno i o víkendech, občerstvení	Expozice alternativní energetiky, informace o kotelně na biomasu a větrných elektrárnách.
Žijící skanzen v Jindřichovicích pod Smrkem GPS: N 50° 57' 39.720" E 15° 13' 52.928"	 o. s. Lunaria, Jindřichovice pod Smrkem 12 tel.: 605 345 467, info@lunaria-jindrichovice.cz www.lunaria-jindrichovice.cz	Muzeum v areálu skanzenu: IV–IX, út–ne 10.00–17.00 h, X–III, po telefonické domluvě vstupné prohlídky standard/rozšířené: dospělí 70 Kč / 100 Kč studenti, děti, důchodci, ZTP 35 Kč / 50 Kč	Muzeum života venkovského obyvatelstva před průmyslovou revolucí, větrný mlýn s turbínou, naučná stezka – Okolím Jindřichovic za výšinami ideálů a do údolí duše. Možnost výukových programů a kurzů, ubytování, nákupu místních výrobků.
Muzeum v podstávkovém domě GPS: N 50° 54' 26.375" E 15° 06' 51.137"	 o. s. Kolovrat, Luhová 25, Raspenava tel.: 731 320 356, bacomiroslav@seznam.cz www.os-kolovrat.cz	VI–IX, so–ne 14.30–17.00 h jinak celoročně po tel. domluvě	Expozice tradičního života na venkově, řemesel, zemědělství a školního vyučování.
Městské muzeum Frýdlant GPS: N 50° 55' 19.521" E 15° 04' 42.531"	Frýdlant, nám. T. G. Masaryka 37 tel.: 482 464 055, muzeum@mu-frydant.cz www.mesto-frydant.cz	X–V, st, pá, so 10.00–12.00 a 12.30–16.00 h VI, IX, út–ne 10.00–12.00 a 12.30–16.00 h VII–VIII, út–ne 10.00–12.00 a 12.30–17.00 h pouze skupiny možné objednat předem i mimo otevírací dobu, dospělí 30 Kč, děti a studenti 15 Kč rodinné 2+2 75 Kč, možnost kombinace vstupenek do různých objektů spravovaných MěÚ Frýdlant	V muzeu se nachází malá galerie, výstava střeleckých zbraní, tzv. „Valdštejnská místnost“, selská jizba a barokní měšťanský pokoj aj.
Městské muzeum Frýdlant – expozice Špitálek GPS: N 50° 55' 21.889" E 15° 04' 34.720"	Frýdlant, hlavní vchod do muzea je z ulice Míru tel.: 482 464 055, muzeum@mu-frydant.cz www.mesto-frydant.cz	stejně jako u Městského muzea Frýdlant foto, kamera není povoleno	Expozice věnované archeologii, řemeslům a historii města. Unikátním exponátem je nález základů chlebové pece, jejíž replika je umístěna na nádvoří muzea. Součástí muzea je také nově zrekonstruovaná kaple s původní Pietou.
Zámecký pivovar Frýdlant GPS: N 50° 54' 52.808" E 15° 05' 12.882"	 o. s. Pivovar Frýdlant, Hejnická 4073, Frýdlant tel.: 487 989 000, 773 202 015 info@pivovar-frydant.com, vavra@pivovar-frydant.com www.pivovar-frydant.com	I–XII, recepce otevřena, po–ne 8.00–16.00 h hospůdka s ochutnávkou piva: po–čt 14.00–22.00 h, pá–so 12.00–24.00 h ne 12.00–22.00 h	Expozice pivovarnictví, kongresové centrum, prohlídky s ochutnávkou piva a upomínkou na pivovar, prodej piva a souvisejících suvenýrů. Nové informační centrum.
Frýdlantský Betlém GPS: N 50° 55' 19.788" E 15° 04' 53.832"	Zahradní 356, 464 01 Frýdlant tel.: 725 501 896 luca.kubatova@seznam.cz www.mesto-frydant.cz	I–IV, X–XI, pouze na objednávku V, VI, IX, út–ne 10.00–12.00, 12.30–16.00 h VII, VIII, XII, út–ne 10.00–12.00 a 12.30–17.00 h Mimo otevírací dobu je možné objednat prohlídku na tel.: 605 106 298, 725 501 896, vstupné: dospělí 20 Kč, děti, důchodci 10 Kč, rodinné 50 Kč	Pohyblivý Betlém p. Gustava Simona (1873–1953) o rozměru 4,3×2 m má téměř 330 objektů a je zasazen do místní pahorkaté krajiny Jizerských hor.
Regionální muzeum Višňová GPS: N 50° 57' 55.822" E 15° 01' 13.956"	 Višňová 186, tel.: 723 505 564, 482 348 005 muzeum.visnova@seznam.cz www.facebook.com/muzeum.visnova	I–XII po tel. objednání	Expozice původní soukromé sbírky u kostela sv. Ducha zobrazuje historii obce i předměty každodenní potřeby.
Skanzen Pertoltice GPS: N 50° 58' 45.427" E 15° 04' 34.288"	 o. s. Lidové stavby, Dolní Pertoltice č. p. 198 u Frýdlantu tel.: 737 056 464, 723 464 461 info@lidovestavby.info, www.lidovestavby.info	IV–X, pá–ne 9.00–16.00 h XI–III, so–ne 9.00–16.00 h po tel. objednání	Expozice tradičního života na venkově, řemesla a zemědělství (Haslerův dům, vesnická kovárna aj.).

Koně a jezdeckví

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Ludvíkov Horses & Holiday GPS: N 50° 54' 00.379" E 15° 12' 09.539"	Nové Město pod Smrkem Ludvíkov 9 Gideon Manders & Heřibila Lindeman tel.: 482 325 610, 728 026 974 info@ludvikovcz.com, www.ludvikovcz.com	po tel. dohodě	Projíždky na islandských koních, škola jezdecká, penzion, kemp. Atraktivní okruhy přímo v horách. Billiard, šipky, stolní fotbal, sauna, možnost masáží, Wi-Fi.
Penzion Dvůr Hlaváč GPS: N 51° 01' 14.760" E 15° 01' 23.222"	Ves u Frýdlantu, tel.: 482 345 062, 606 327 664 dvurhlavac@seznam.cz, anna.ondrejikova@seznam.cz www.hlavacudvur.wbs.cz	po tel. dohodě	Vyjíždky na koních, možnost nákupu domácích kozičích sýrů.
Penzion Selský dvůr GPS: N 50° 53' 39.770" E 15° 08' 32.494"	Raspenava, Jabloňová 678, tel.: 482 319 220, 606 913 163 selsky.dvur.rasp@quick.cz, www.selskydvur.onas.cz		Agroturistika – na statku a penzionu, ubytování v soukromí, restaurace, Wi-Fi venkovní bazén, trampolína po děti, prolézačka, keramická dílna a jiné rukodělné kurzy (tel.: 604 579 539). Možnost zúčastnit se menších hospodářských prací.
Zámecký dvůr Černousy GPS: N 51° 00' 21.809" E 15° 03' 16.880"	Frýdlant, Černousy 50, tel.: 721 664 730 info@zamecky-dvur-cernousy.cz www.zamecky-dvur-cernousy.cz		Zrekonstruovaný historický dvůr nabízí možnost ubytování, pořádání večírků, svateb, narozeninových oslav, dětských táborů a dalších společenských událostí. Dále možnost ustájení koní včetně kompletní péče, jezdecký klub a vyjíždky na koních, prodej hovězího a skopového masa v BIO kvalitě.

Když nám počasí nepřeje

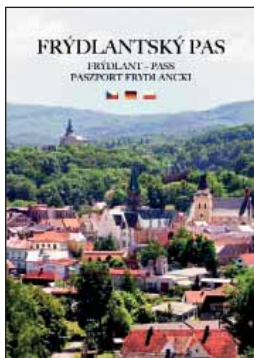
Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Antonie Spa Concept GPS: N 50° 55' 38.932" E 15° 04' 28.494"	Hotel Antonie, Zelená 905, 464 01 Frýdlant tel.: 725 836 003, info@antoniehotel.cz antonie@antoniehotel.cz, www.antoniehotel.cz	Otevřeno pro širokou veřejnost I–XII po–ne 9.00–21.00 h	15m krytý vyhřívaný bazén, venkovní bazén, vířivka, wellness bar, infrasauna, sauna, kalderium a vertikální turbosolárium, masáže, vodoléčba, ubytování.
Bowling club & bar GPS: N 50° 55' 20.735" E 15° 04' 54.257"	Husova 973, Frýdlant, tel.: 773 685 885 info@bowling-frydland.cz, www.bowling-frydland.cz	I–XII, po–čt 10.00–24.00 h pá, so 10.00–02.00 h, ne 10.00–22.00 h	2 dráhy, max. 8 osob na 1 dráhu, šipky, stolní fotbal.
Lezecká stěna Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 32.567" E 15° 13' 36.678"	Sportovní hala, Švermova 694, Nové Město p. Sm. tel.: 725 785 801, 776 098 911, bazen@nmpps.cz http://ubytovani-relax.com/sportovni-haly/lezecka-stena/	I–XII so 16.00–18.00 h vstupné: 40 Kč	Lezení pro veřejnost, pod dohledem členů Horolezeckého klubu Nové Město pod Smrkem. Zapůjčení pomůcek pro lezení, pronájem haly.
Bazén – Městské lázně Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 28.903" E 15° 13' 59.068"	Sportovní a relaxační centrum, Ludvíkovská 38 (secesní budova bývalých Městských lázní), Nové Město pod Smrkem tel.: 776 098 911, 725 785 801, bazen@nmpps.cz www.ubytovani-relax.com	VII–VIII, krátká sanitární přestávka, sledujte na www.ubytovani-relax.cz, IX–VI, út–so 14.00–21.00 h, ne 14.00–19.00 h, plavání mimo provozní dobu na objednávku min. týden předem	Plavecký bazén 6×12 m, vířivá vana, sauna, masáže na objednávku, v sezoně občerstvení.
Rehabilitační bazén Lázně Libverda GPS: N 50° 53' 24.917" E 15° 11' 24.392"	Lázně Libverda, a. s., na kolonádě, Lázně Libverda 82 tel.: 482 368 111, info@lazne-libverda.cz www.lazne-libverda.cz	non-stop recepce, předem na objednání, bazén + sauna vstupné: 360 Kč/h	Kromě léčebných procedur, které jsou zaměřené na pacienty s onemocněním srdce, krevního oběhu a pohybového aparátu, je areál lázní vhodný i pro relaxační a wellness pobyty.

Rozhledny Frýdlantska

Název a nadmořská výška	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace
1. Heřmanice (352 m n. m.) GPS: N 50° 53' 50.733" E 15° 01' 01.071"	Obec Heřmanice, Heřmanice 2, 464 01 Frýdlant tel.: 482 317 119, 724 179 386 www.hermanice.com	I–XII volně přístupná zdarma	700 m
2. Smrk (1 124 m n. m.) GPS: N 50° 53' 21.514" E 15° 16' 18.580"	Nové Město pod Smrkem www.nmpps.cz	I–XII volně přístupná zdarma	vše 7 000 m u chaty Smědava
3. Věž frýdlantské radnice (294 m n. m.) GPS: N 50° 55' 19.521" E 15° 04' 42.531"	Frýdlant, náměstí T. G. Masaryka 37 tel.: 482 464 013, mic@mesto-frydland.cz muzeum@mu-frydland.cz, www.mesto-frydland.cz	X–V, st, pá, so 10.00, 11.00, 13.00, 14.00 a 15.00 h, VI, IX, út–ne 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00 h, VII–VIII, út–ne 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 h Věž je přístupná za příznivého počasí!	100 m 500 m

Frýdlant opět ožije Valdštejnskými slavnostmi

Velké oblíbené turistů i místních se každý lichý rok těší akce v historickém stylu, Valdštejnské slavnosti. Akce se tradičně koná vždy třetí víkend v květnu. První historické Valdštejnské slavnosti se konaly již roku 1934 při příležitosti 300. výročí zavraždění Albrechta z Valdštejna. Oslavy tehdy trvaly jeden týden. Začaly odhalením Valdštejnovy sochy na náměstí a měly několik charakteristických programových prvků, které jsou respektovány i v současnosti. Je to kulturní program, výstavy, průvody ozbrojených jednotek a pochodňový

průvod. Novodobá tradice slavností byla obnovena v roce 1994. Od té doby ožívá v sobotu i v neděli Frýdlant řemeslným jarmarkem, bohatým kulturním programem a dobovou bitvou valdštejnských vojsk se Švédy. Sobotní večerní program vrcholí pochodňovým průvodem a ohňostrojem. Valdštejnské slavnosti vždy přináší i několik novinek. Srdečně vás zveme do Frýdlantu 19.–21. května 2017, přijďte zažít jedinečnou atmosféru těchto historických slavností.

www.valdstejske-slavnosti.cz

Rozhledny Tanvaldska

Název a nadmořská výška	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace
1. Černá studnice (869 m n. m.) GPS: N 50° 42' 42.281" E 15° 13' 58.604"	Rozhledna s. r. o., Horní Černá Studnice 926 tel.: 774 305 830, korosova@rozhledna.eu www.rozhledna.eu	v době rekonstrukce so – ne 10.00–20.00 h (ukončení viz web) X–V, st, čt 10.00–17.00 h, pá – ne 10.00–20.00 h, VI–IX, po, út 10.00–17.00 h st, čt 10.00–18.30 h, pá – ne 10.00–20.00 h, pouze za příznivého počasí	WC
2. Maják Jára Cimrmana rozhledna a Muzeum Cimrmanovy doby GPS: N 50° 44' 23.792" E 15° 20' 43.451"	Areál U čápa, Příchovice 1 tel.: 725 993 829, muzeum@ucapa.eu www.ucapa.eu, www.jizerkyprovas.cz	V–IX, po – ne 10.00–18.00, X–IV, po – ne 10.00–17.00 V místě je i Muzeum Cimrmanovy doby. Součástí je i stále rozšiřující se lesopark, kde je celoročně vstup volný.	WC 200 m
3. Štěpánka (vrch Hvězda, 958 m n. m.) GPS: N 50° 44' 47.419" E 15° 21' 57.193"	Kořenov – Příchovice tel.: 603 806 473 chatapetrolejska@atlas.cz, www.turnovska-chata.cz	XI–XII, pá – ne 10.00–16.00 h, IV, po – ne 10.00–16.00 h V–VI, IX–X, út – ne 10.00–17.00 h VII–VIII, po – ne 10.00–18.00 h	WC 100 m 1 000 m 1 000 m 300 m autem
4. (Tanvaldský) Špičák u Tanvaldu (831 m n. m.) GPS: N 50° 45' 05.393" E 15° 16' 56.459"	Tanvald 355 tel.: 723 281 421 www.skijizerky.cz	V–IX, út – ne 10.00–17.00 h X–XI, pá – ne 10.00–17.00 h	WC 1 200 m

Muzea, vlastivěda a památky Tanvaldska

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Muzeum místní historie Smržovka a výstavní síň GPS: N 50° 44' 22.608" E 15° 14' 36.805"	Smržovka, nám. T. G. Masaryka 1 tel.: 483 369 325 www.smrzovka.cz	I–XII, so, ne 13.00–16.00 h dle telefonické dohody možno i jinak vstupné: dospělí 20 Kč, děti 10 Kč	Ukazuje historický vývoj a významné osobnosti města.
Muzeum panenek GPS: N 50° 44' 21.368" E 15° 14' 47.310"	Smržovka, Údolní 940 tel.: 723 231 908	IX–VI, stř, so, ne 14.00–16.00 h, VII–VIII, út – ne 14.00–16.00 h jinak po tel. domluvě, vstupné: dospělí 40 Kč, děti 20 Kč	Soukromá sbírka panenek, expozice s 200 exponáty panenek i dalších hraček a kočárků.
Muzeum obrněné techniky GPS: N 50° 43' 33.002" E 15° 13' 55.998"	Průmyslový areál na rozmezí Smržovky a Nové Vsi nad Nisou, Smržovka, J. Švermy 1372, tel.: 602 370 575 tankysmrzovka@seznam.cz, www.tankysmrzovka.cz	Doporučujeme předem telefonovat. IV–VI, IX–X, so – ne 10.00–17.00 h, VII–VIII, út – ne 10.00–17.00 h možnost projíždky tankem o víkendů po předchozí tel. domluvě	Expozice obrněné pásové techniky a protiletadlového dělostřelectva.
Muzeum Jizerských hor GPS: N 50° 49' 09.588" E 15° 20' 45.047"	Kořenov, osada Jizerka, tel.: 723 519 290 pavel.byron@csopjizerka.cz, www.csopjizerka.cz	V–X, so – ne 9.00–16.00 h, vstupné: dospělí 35 Kč, důchodci 30 Kč, děti 20 Kč, rodina 70 Kč	Expozice o historii staré sklářské osady, přírodovědné aj.
Muzeum Cimrmanovy doby GPS: N 50° 44' 23.792" E 15° 20' 43.451"	Areál U čápa, Příchovice 1 tel.: 725 993 829, muzeum@ucapa.eu www.ucapa.eu, www.jizerkyprovas.cz	V–IX, po – ne 10.00–18.00 h, X–IV, po – ne 10.00–17.00 h vstupné: dospělí 45 Kč, děti od 6 let 25 Kč senioři 35 Kč, rodinné 105 Kč (2+1), 120 Kč (2+2 atd.)	První oficiální stálé muzeum českého génia – Muzeum Cimrmanovy doby – nabízí exponáty místními obyvateli skutečně „Nalezené v Liptákově“.
Muzeum ozubnicové dráhy GPS: N 50° 46' 12.477" E 15° 21' 56.358"	Železniční společnost Tanvald o. p. s. Kořenov, vlakové nádraží tel.: 722 076 627, info@zubacka.cz, www.zubacka.cz	26. 12. 2016–31. 3. 2017: XII–III, út – ne 10.00–16.00 h V, IX, so, ne, svátek 10.00–17.00 h VI–IX, po – ne 10.00–17.00 h vstupné: dospělí: 40 Kč, děti do 12 let a důchodci: 20 Kč	Expozice je zaměřena na ozubnicovou trať Tanvald – Kořenov a navazující trať do Harrachova a polské Szklarské Poręby. Od 2. 7. ve vyjmenovaných termínech: jízdy důlního vláčku, prohlídka Výtopny Kořenov.
Areál Riedlový vily a zahrady GPS: N 50° 45' 28.331" E 15° 18' 48.986"	Desná II., Křkonošská 120, tel.: 483 383 019, 737 248 434 kulturaldesna@gmail.com, www.mesto-desna.cz	I–XII, po, st 9.00–12.00 a 13.00–17.00 h so 9.00–14.00 h, vstupné 10 Kč	Kulturní středisko, muzeum historie Desné a městská knihovna.
Muzeum výroby hraček DETOA Albrechtice s. r. o. GPS: N 50° 45' 23.753" E 15° 15' 52.841"	DETOA Albrechtice s. r. o., Jiřetín pod Bukovou 6 tel.: 721 843 020, 483 356 325 ekurze@detoa.cz, www.muzeumvyrobyhracek.cz	I–XII, po – pá 8.30–16.00 h so 10.00–16.00 h 31.1.–27.3. a VII–VIII, i ne 10.00–16.00 h	Možnost exkurze výrobou s více než 100letou tradicí. Nákup výrobků v podnikové prodejně nebo výroba vlastní hračky v kreativních dílnách. Prohlídka nové expozice Slavní sportovci a Válečná výroba doporučujeme objednat předem.
Vila Schowanek Muzeum místní historie a přírodovědy GPS: N 50° 45' 20.816" E 15° 15' 48.494"	Vila Schowanek, Jiřetín pod Bukovou 73 tel.: 483 381 687, jiretinpb@jiretinpb.cz www.vila-schowanek.cz	pouze po tel. objednání vstupné: 20 Kč	Expozice historických lyží, expozice truhlářství, místní historie.
Muzeum místní historie Josefův Důl GPS: N 50° 46' 51.501" E 15° 14' 15.085"	Josefův Důl č. p. 210, v budově obecní knihovny tel.: 483 381 110, 483 381 096, www.josefuvdul.eu	I–XII, so 10.00–14.00 h, jinak po tel. objednání vstupné: dospělí 30 Kč, studenti, důchodci, ZTP 10 Kč	Významné osobnosti regionu, tradice i kulturní dědictví minulosti.
Muzeum energie GPS: N 50° 42' 52.216" E 15° 19' 10.388"	firma FOBOS s. r. o., Bohdalovice 79, Velké Hamry (vstup přes truhlářství Míček), tel.: 607 872 242 muzeumenergie@seznam.cz, www.muzeumenergie.cz	XI–II, so – ne 10.00–16.00 h, III–X, čt – ne 10.00–16.00 h Mimo tuto dobu doporučujeme skupiny nad 5 osob objednat předem. Vstupné: dospělí 45 Kč, děti do 15 let 40 Kč, rodinné 120 Kč	Interaktivní expozice se nachází v budově plně funkční vodní elektrárny z roku 1907. Nejstarší vodní elektrárna v České republice v původním a nepřetržitém provozu.
Muzeum socialistických vozů GPS: N 50° 43' 24.497" E 15° 19' 02.124"	MotorGate z. s., Velké Hamry – Svárov, tel.: 736 769 179 pavel.kadas@seznam.cz, www.socialist-cars.cz	X–V, so – ne, svátky 10.00–16.00 h, nad 10 osob po tel. domluvě mimo otevírací dobu VI–IX, út – ne 10.00–16.00 h	Muzeum na ploše více než 900 m ² , obsahuje expozice československých i zahraničních vozů především bývalé socialistické Evropy.
Minimuzeum Na Mlatě ve Velkých Hamrech GPS: N 50° 42' 39.770" E 15° 17' 33.832"	Velké Hamry II, č. p. 444, tel.: 605 244 825, 728 127 134 dobroslav.pohl@seznam.cz, hana.pohlova@seznam.cz na-mlate.unas.cz	I–XII, so – ne 9.00–18.00 h jinak kdykoli po tel. dohodě vstupné dobrovolné	Minimuzeum Na Mlatě vzniklo jako odloučená expozice Muzea doby Jára Cimrmana v Příchovicích.
Hornické muzeum Harrachov GPS: N 50° 46' 06.427" E 15° 26' 39.087"	Harrachov 654, tel.: 602 603 739 (větší skupinky objednat předem) hornicke-muzeum@seznam.cz www.hornicke-muzeum.eu	XI–XII, zavřeno, I–III, út – st 11.00–15.30 h, dle webu, V–VI, IX–XI, út – so 9.00–15.30 h, ne 9.00–14.00 h, VII–VIII, út – ne 9.00–15.30 h, vstupné prohlídková štola a muzeum: dospělí 110 Kč, děti, studenti 70 Kč	Ukázky minerálů fluoritových ložisek, nástroje a pomůcky používané při těžbě, mapy a fotografie dokumentující práci na zdejších ložiskách.
Krkonošské muzeum – expozice Šindelka Harrachov GPS: N 50° 46' 11.596" E 15° 26' 15.199"	Harrachov, tel.: 481 528 310 sindelka@knap.cz www.knap.cz	I–XII, út – ne 9.00–12.00 a 13.00–17.00 h vstupné: dospělí 40 Kč, děti, důchodci 20 Kč rodinné 90 Kč	Lesnická a myslivecká expozice.
Muzeum skla je součástí Sklářny a minipivovaru Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic GPS: 50°46'56.895" E 15° 25' 10.165"	Nový Svět 95, Harrachov tel.: 481 528 141, 481 528 142 turistik@sklaharrachov.cz www.sklaharrachov.cz	muzeum skla: I–XII, po – ne 9.00–17.00 h možnost exkurzí do provozu sklárny: I–XII, po – ne 8.00–15.00 h	Nejstarší fungující sklárna v Čechách, historicky a technologicky ucelená sbírka historického skla, minipivovar s restaurací pivní lázně.
Ski muzeum Harrachov GPS: 50°46'56.895" E 15° 25' 10.165"	Harrachov 378, tel.: 481 528 141, 481 528 142 turistik@sklaharrachov.cz, www.sklaharrachov.cz	I–XII po – ne 9.00–17.00 h	Historie harrachovského lyžování, vývoj skoků na lyžích a severské kombinace, je součástí Muzea skla.

Koně a jezdeckví

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Ranč pod Štěpánkou GPS: N 50° 45' 04.87" E 15° 21' 09.01"	☀ Příchovice 502, tel.: 732 600 682 kkanbanova@seznam.cz, www.rancpodstepankou.cz	I–XII, po tel. objednání	Turistická jízda. Vyjíždky do přírody, výuka dětí a dospělých.
Stáj Aneta	☀ Jiřetínská 256, Smržovka tel.: 603 301 893, rzelnicek@seznam.cz	I–XII, po telefonické dohodě	Vyjíždky na koních do terénu, jízda ve voze, ostatní dle dohody.
Organizované polsko-české výlety na koních do Jizerských hor			
Koňský ranč Sudety Trail GPS: N 50° 59' 60.0" E 15° 42' 15.2"	Damian Smyka, Modrzewie 25, 59-610 Wleń, Polsko tel.: +48 669 773 195, info@radomice.eu, www.radomice.eu	I–XII	Pořádání koňských výletů, návštěva farmy, přenocování v agroturistice.

Když nám počasí nepřeje

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Bowling Zásada GPS: N 50° 41' 48.024" E 15° 16' 06.142"	☀ Zásada 154 (budova truhlářství) tel. 702 065 724 bowlingzasada@gmail.com www.bowlingzasada.cz	I–XII, po–st 18.00–22.00 h pá, so 17.00–24.00 h ne 17.00–22.00 h	Nekuřácké prostředí, bowling, stolní fotbal.
Finská kóta GPS: N 50° 46' 54.894" E 15° 13' 53.274"	☀ Penzion U potůčku, Smržovka, Hřbitovní 219 tel.: 602 235 802 penzion@sskolemb.cz www.penzionupotucku.cz	po tel. objednání	Kóta je funkční předurčena ke kulinářské zábavě, lze v ní grilovat celoročně.
Bar & Bowling Konírna GPS: N 50° 46' 54.894" E 15° 13' 53.274"	☀ Josefův Důl 958 (směr k vleku Lucifer) tel.: 483 300 598 (po 14.00 h) http://hotelvmebi.cz/Bowling.aspx	I–XII út–ne 15.00–24.00 h	Bowling, karaoke, sportovní přenosy, velký výběr koktejlů, chuťovky.
Bowling Penzion Sokolovna Polubný GPS: N 50° 46' 09.133" E 15° 20' 52.717"	☀ Penzion Sokolovna Polubný, Kořenov – Polubný 63 tel.: 773 132 232 www.sokolovnapolubny.cz	nutné objednat se předem	Dvě bowlingové dráhy, šipky, stolní tenis, stolní fotbal.
Hotel Příchovice bowling GPS: N 50° 45' 15.851" E 15° 21' 30.779"	☀ Příchovice 600 tel.: 483 399 666, 736 666 600 info@hotelprichovice.cz www.hotelprichovice.cz	nutné objednat předem	Bowling, kulečnick, šipky, fotbal, Wi-Fi připojení, herna, krytý bazén, restaurace, fitness.
Sportovní hala ve Sklárně na Jizerce GPS: N 50° 49' 09.057" E 15° 20' 39.973"	☀ Sportovní hala na Jizerce tel.: 483 384 985, 602 313 425 jizerka@dudovi.cz, www.dudovi.cz	po objednání	Vybavení pro volejbal, basketbal, tenis, sálový fotbal a florbal, lezecká stěna „via ferrata“, půjčení materiálu a sálové i lezecké obuvi.
Bowling – Hotel Fit Fun GPS: N 50° 45' 33.549" E 15° 26' 45.697"	☀ Hotel Fit Fun, Harrachov 427 tel.: 481 528 127 recepce@hotelfitfun.cz www.hotelfitfun.cz	I–XII po–ne 15.00–02.00 h	Dvě špičkové bowlingové dráhy.
Indoor tenisové hřiště GPS: N 50° 46' 33.669" E 15° 25' 50.845"	☀ Hotel Sklář, Harrachov 520 tel.: 481 560 111 sklar@orea.cz www.resortsklar.cz	I–XII po–ne 9.00–21.00 h	Tenisová hala s umělým povrchem. Půjčovna raket a míčků, zahrnuto v ceně.
Bazén Gymnázium a Obchodní akademie Tanvald GPS: N 50° 44' 17.633" E 15° 18' 20.380"	☀ Školní 305, Tanvald tel.: 483 394 333 www.gymtan.cz www.tanvald.cz	po 17.00–19.00 h út, st, pá 16.00–19.00 h čt 16.15–19.00 h so 8.00–12.00 h pro veřejnost ostatní dny na základě objednání VII–VIII zavřeno!	Školní bazén o rozměrech cca 6 x 12 m a průměrnou hloubkou 1,5 m.
Pivní lázně Harrachov GPS: 50° 46' 56.895" E 15° 25' 10.165"	☀ Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic Sklárna a minipivovar, Harrachov 95 tel.: 481 529 157, 733 512 956 turistik@sklarnaharrachov.cz www.sklarnaharrachov.cz/lazne	I–XII po–pá 11.00–20.00 h so–ne 10.00–20.00 h	Terapie v klidném a malebném prostředí, spolu s relaxační masáží. Vychutnejte si koupele v keramických vanách, v perličkové pivní lázni nebo lovestory privat – naprosté soukromí při lázeňské proceduře.
Sokolovna Zlatá Olešnice GPS: N 50° 42' 33.219" E 15° 21' 11.934"	☀ Zlatá Olešnice 172 tel.: 483 769 190 (OÚ) www.zlata-olesnice.cz/6752/sokolovna	Nutné objednat předem, pronájem 250 Kč / hod.	Sál splňuje parametry volejbalového hřiště. Vybavení: síť na míčové hry, tyče a lana pro šplh, basket. koš, stolní tenis, floorbalové branky, žíněnky, lavičky atd.

Sáňkování ve Smržovce

Smržovka je královnou sáňkařského sportu v České republice. Kromě světově proslulé profesionální sáňkařské dráhy s jedinečnou kruhovou zatáčkou zvanou karusel naleznete ve Smržovce přírodní sáňkařskou dráhu, určenou široké veřejnosti. Nejedná se o sportovní závodní dráhu, ale o upravené lesní cesty od rozhledny Černá studnice k lyžařskému vleku Filip ve Smržovce. Téměř čtyřkilometrová trasa vede

z části po takzvané línii pod Černostudničním hřebenem, proto je nutné na dvou zhruba třisetmetrových úsecích saně přetáhnout. V letošním roce bude město Smržovka dráhu upravovat novou speciální sněhovou frézou. Provoz přírodní sáňkařské dráhy není časově omezen, saně musíte mít vlastní.

www.facebook.com/prirodnisanekarskadraha

Foto: Ota Bartovský

Půjčovny a servisy lyží P + S

Název	Kontakt	Informace
Liberec		
Adrenalin Centrum	Na Bídě 8/567, Liberec 1, NON STOP – tel.: 603 963 578, tel.: 486 112 250 acp@adrenalin-centrum.cz, www.adrenalin-centrum.cz	P + S
Bradský Cyklo & Sport Outlet	U Nisy 410/7, Liberec, tel.: 485 105 954 info@bradsky.cz, www.bradsky.cz	S
Bronec Sport.cz	Cyrila a Metoděje 495/2, 460 01 Liberec – Růžodol tel.: 608 577 800, sportbronec@seznam.cz, www.bronecsport.cz	P
Kerda Sport	Švermova 54/259, Liberec 10, tel.: 485 103 682, 602 439 523 obchod@kerda.cz, www.kerda.cz	S
MC Bike	Jablonecká 283/5, Liberec tel.: 604 120 735, info@mcbike.cz, www.mcbike.cz	S
OK Sport – půjčovna lyží a skiservis	Tržní náměstí 657/12, Liberec, tel.: 485 106 003, 603 230 762 oksport@seznam.cz, www.ok-sport.cz	P + S
Ski servis pod Ještědem	Horní Hanychov, Železničářů 240, Liberec tel.: 725 833 865, www.skiservis.webnode.cz	P + S
Sport Brzák	Hanychovská 575/33, Liberec tel.: 486 142 200, sport@brzak.cz, www.brzak.cz	P + S
Sport Ještěd	Ještědská 202, Hanychov, Liberec (přímo na centrálním parkovišti Ski areálu Ještěd) tel.: 731 547 856, info@pujcovnajested.cz, www.pujcovnajested.cz	P + S
Urban Sport	Dr. M. Horákové 11/96, Liberec, tel.: 777 787 776 urban-sport@urban-sport.cz, www.urban-sport.cz	P + S Celosezonní půjčovna dětských lyží.
Sport Závora	Dr. M. Horákové 11/76, Liberec tel.: 777 787 776, urban-sport@urban-sport.cz	Na stejné adrese jako Urban Sport. S
Všesportovní areál Obří sud Javorník – Půjčovna lyží Bedruna	Javornická 350, Jeřmanice, tel.: 603 472 351 mrskosova@seznam.cz, www.bedruna.cz	P

Jablonec nad Nisou		
Disk Sport Cyklo	Dvorská 7, Jablonec n. N., tel.: 723 459 563 info@disk-sport.cz, www.disk-sport.cz	S Servis běžeckých lyží až do domu, měření tvrdosti běžeckých lyží – zdarma.
Rabik Sport	Podhorská 23, Jablonec n. N. tel.: 483 317 314, radovankunc@vikingline.cz	S Běžecké lyže + mazání lyží.
SB sport	Podhorská 141, Jablonec n. N. (kruhový objezd), tel.: 483 315 739, 731 188 730 jablonec@sbsport.cz, www.sbsport-jablonec.cz	P + S Dlouhodobá i krátkodobá půjčovna.
Ski & Bike	Máchova 20, Jablonec n. N.	P + S Broušení na keramické brusce.
Ski centrum Adler	V Jablonci n. N. pouze sběrné místo servisu!!! ul. 5. května 48 (v budově vinotéky), tel.: 602 323 476, 608 666 900, www.adler-ski.cz	S

Bedřichov, Janov n. N.		
B – sport Jan Bína	Hrabětice 9, Janov n. N., tel.: 723 575 019 bsport@seznam.cz, www.bsport-hrabetice.cz	P + S Půjčovna popboardů.
Penzion Artur	Janov n. N., Malý Semerink 1016 tel.: 483 380 796, 603 399 302, www.pensionartur.com	P
U Kučerů	Bedřichov 177, tel.: 721 906 647, dasa.roman@seznam.cz	P Lyžařské vybavení.
SKI Bižu SPORT	» Bedřichov, Chata Malinovka, tel.: 604 581 037, lsbedrichov@skibizu.cz » Severák, tel.: 605 907 935, lsseverak@skibizu.cz, www.skijizerky.cz	P + S
Ski Centrum Adler	www.adler-ski.cz » Nisa, Bedřichov 272, tel.: 724 238 314 » Severák, Janov n. N., Hrabětice 34, tel.: 607 928 402	P + S Sjezdové, běžecké lyžování, test centrum pro značku Rossingol, Peltonen a One Way.
Ski Centrum Valeš	Bedřichov 180, tel.: 602 119 226, radoslav.vales@gmail.com, www.penzion-vales.cz	P + S Sjezdové lyže, snowboardy a vybavení, úschovna.
Skiservis Mára	Bedřichov – běžecký stadion tel.: 775 671 781 skiservismara@centrum.cz www.skiservismara.com	P + S Běžecké lyže a vybavení – servis, půjčovna, test centrum, úschovna zavazadel, veřejná převlékárna, škola běžeckého lyžování, trénink s trenérem, dětská škola – hlídání dětí, kurzy mazání lyží aj.
Ski areál U Vodárny	Janov n. N., Hraničná 1392 (naproti úpravě vody) tel.: 483 380 796, 603 399 302 info@activeguide.cz, www.activeguide.cz	P Snowtubing, půjčovna, hlídání dětí s programy, snowscout, sněžnice.

Název	Kontakt	Informace
Tanvaldsko		
SPORT ALBI	Albrechtice v Jizerských horách 173 (nedaleko Skiareálu Tanvaldský Špičák) tel.: 483 300 867, 603 390 580, albiski@email.cz, www.albiski.cz	P + S Také běžecké lyže.
Areál U Čápa – Jiří Žďárský	Příchovice 1, tel.: 603 159 459 www.skiregion.cz, www.ucapa.eu	P + S
Classic Ski School	www.classicskischool.cz » Harrachov (ve Sporthotelu Rýžoviště u sedačkové lanovky) tel.: 481 529 718, 602 492 169, 731 658 046 info@classicskischool.cz » Rejdice 61, tel.: 724 302 507, rejdice@classicskischool.cz	P
Cyklo and ski Pelc	Vítězná 382, Tanvald tel.: 777 096 572, www.pujcovna-lyzi-korenov.cz	P + S
Černá Říčka	Desná, tel.: 723 290 246, 483 383 728 lukas.cink@seznam.cz, www.cerna-ricka.cz	P + S
David Sport Harrachov	tel.: 481 529 177, info@davidsport.cz www.davidsport.cz	P + S
Filip	Smržovka tel.: 606 603 141, www.lvfilip.cz	P + S
GGR Vertical Sports	Harrachov, Nový Svět 112 tel.: 605 746 211, 732 624 831, tomas@ggr.cz, www.ggr.cz	P + S
HarrachMAX	tel.: 607 014 262, skirental@spindlmax.cz, www.harrachmax.cz » 1x centrum Harrachov – vedle hotelu a restaurace LocalFriuli » 1x Hotel Fit Fun » 1x Hotel Svornost	P + S
Ing. Morávek – Ski Lucifer	Josefův Důl č. p. 358 (hospůdka U vleku) tel.: 602 879 598, info@skilucifer.cz, www.skilucifer.cz	P + S
JPK	Harrachov, 3x půjčovna, (Hotel Sklář, Hotel Fit & Fun, Rotunda 609) tel.: 724 284 192, 776 300 036, harrachov@jpk.cz, www.jpk.cz	P
K & P	» Příchovice 575, Kořenov » Chata u kostela, Příchovice 329, Kořenov tel.: 777 096 572, pelc.stanislav@seznam.cz www.pujcovna-lyzi-korenov.cz, po–ne 9.00–17.00 h	P + S P + S
Pomí skicentrum	» Albrechtice v Jiz. horách 78, Tanvaldský Špičák 3x (horní parkoviště, v centru na křižovatce, dolní parkoviště) tel.: 723 674 657, 602 360 161 » Josefův Důl 321, v centru obce, tel.: 728 707 165 » Harrachov 646 (Sport Hotel Pomí), pod skokanskými můstky, tel.: 723 674 656, www.pomi.cz	P + S P + S P + S
Skiservis Mára	Jizerka, parkoviště Pod Bukovcem tel.: 775 671 781 skiservismara@centrum.cz www.skiservismara.com	P + S Běžecké lyže a vybavení – servis, půjčovna, škola běžeckého lyžování, trénink s trenérem aj.
SKI Bižu SPORT	» Tanvaldský Špičák I., objekt lanové dráhy, tel.: 731 412 100 skisport@skibizu.cz » Tanvaldský Špičák II., centrální parkoviště, tel.: 732 751 119 lspicak2@skibizu.cz, www.skijizerky.cz	P + S
Skiservis Ploc	Harrachov, www.skiplac.cz » Hotel Skicentrum, Harrachov 225, tel.: 481 529 274 » Centrum Čertovka, Harrachov 608, tel.: 481 311 618 » Rýžoviště u 4-sedačkové lanovky, tel.: 481 529 131	P + S
SnowArt	Harrachov 586, Rýžoviště tel.: 737 888 577, zelinka@snowart.cz, www.snowart.cz	P
Sport Čermák	tel.: 603 579 581, www.sportcermak.cz » Tanvald, Krkonošská 116, tel.: 483 394 253 » Kořenov, lyžařský vlek Bavorák » Harrachov 622 » Harrachov 229 » Harrachov (u sedačky, na straně pekárny Vokřínek)	P + S
Sun ski & board school	Harrachov, tel.: 608 731 835, 777 018 813, www.sunski.cz » Pivnice U Krtka 190 (pod skokanskými můstky)	P + S
U Tomáše	Albrechtice v Jiz. horách tel.: 602 882 740	P
Zásada Ski centrum	Zásada tel.: 601 372 810, zasadakicentrum@gmail.com www.zasada.cz	P + S

Zakladatelé Jizerské 50 se podělili o své vzpomínky na unikátní výstavě v Jablonci

„Jeden z nejmasovějších závodů u nás – Jizerská 50 – se tuto zimu pojede už po padasátě! Na startovní čáře se chystají tisíce lyžařů z více než třiceti zemí světa.“ Když tohle někdo řekl pořadatelům prvního ročníku dnes již legendárního závodu, stěží by uvěřili. Vše začalo partou horolezců TJ Lokomotiva Liberec, tatrankami a startovním ve výši pět korun. Atmosféru prvo počátku závodu přiblíží výstava 50× BÍLOU STOPOU, kterou ve spolupráci s pamětníky připravilo Jablonecké kulturní a informační centrum.

V původním pořadatelském týmu Jizerské padasátky bylo i několik horolezců, kteří později zahynuli při tragédii v Peru a jejichž smutný příběh, paradoxně, nejvíce přispěl k obrovskému rozmachu závodu. Jejich rodina, kamarádi, spoluorganizátoři nezapomněli. „Nejen vzpomínky v srdci si uchovával celý život. Po celou dobu opatrovali také autentické dokumenty, fotografie i původní vybavení z prvních ročníků. Díky tomu se podařilo uspořádat unikátní výstavu 50× BÍLOU STOPOU. Vzdává hold lidem, kteří se o vznik závodu zasloužili, říká s uznáním Petr Vobořil, ředitel Jabloneckého kulturního a informačního centra.

„Mnozí z těch, kteří stáli u zrodu a pak i u dalších ročníků, už nejsou mezi námi. A pomalu tam nahoru do lyžařského nebe odcházejí další a další. Tak přišla myšlenka zachovat vzpomínky na to, jak vlastně všechno začínalo a jak se rodil závod, který dnes patří mezi špičku světových dálkových lyžařských běhů,“ vysvětluje nově vydaný videodokument Padesátka Jizerské padasátky, který bude v rámci výstavy představen veřejnosti.

Výstava v Jablonci nad Nisou předchází jubilejnímu 50. ročníku Jizerské 50, který se letos pojede až v únorovém termínu – 17. až 19. 2. 2017. „V Domě Jany a Josefa V. Scheýbalových, kde budou historické materiály k Jizerské padasátce k vidění, sídlí zároveň turistické infocentrum, takže věříme, že si k nám najde cestu mnoho návštěvníků Jizerských hor. Koncept výstavy je hravý, číší z ní nadšení a idealismus, se kterým byl závod zakládán. Mysleli jsme i na děti, aby si udělaly představu, jaké byly běžkařské začátky. U této příležitosti jsme nechali zhotovit také například pamětní hmečky s motivy lyžařů od výtvarníka Miloslava Jágra,“ dodává Petr Vobořil. Výstava potrvá do 25. února 2017. Finančně ji podpořilo statutární město Jablonec nad Nisou a Nadace Preciosa.

Zajímavosti z historie závodu Jizerská 50:

- » Duchovním otcem Jizerské padasátky byl člen horolezeckého oddílu, ředitel pěti ročníků závodu a pak ještě i stálý účastník Jizerské padasátky Karel Troušilek. Zemřel roku 1996.
- » K občerstvení všech účastníků prvního ročníku v roce 1968 stačila stovka tatranek a čaj.
- » „První ročník jsem nejel, protože jsem do půlnoci před závodem šlapal stopu...“ říká jeden ze zakladatelů Jan Kyncl.

26. 10. 2016 – 25. 2. 2017 Pozvánka na výstavu 50× BÍLOU STOPOU

Dům Jany a Josefa V. Scheýbalových
Kostelní 1/6, Jablonec nad Nisou

Otevírací doba:

út–pá 10.00–12.00 a 13.00–17.00, so 10.00–13.00

www.jablonec.com

Oslavte 50. výročí legendární Jizerské 50

Padasaté výročí slavného běhu na lyžích, nový únorový termín, pojištění vrácení startovního po případ zrušení závodu z důvodu nedostatku sněhu – taková jsou největší lákadla nadcházejícího ročníku legendární ČEZ Jizerské 50, které se každoročně účastní na sedm tisíc závodníků z více než třiceti zemí světa. Přijďte oslavit padasáté výročí závodu i vy! Registrovat se na www.jiz50.cz a užijte si nabitý víkend v Bedřichově v Jizerských horách při oslavách jubilejního ročníku. Legendární závod v běhu na lyžích ČEZ Jizerská 50 oslaví své 50. výročí **17.–19. února 2017**. Pořadatelé přichystali pro jubilejní ročník spoustu novinek a rozšířený doprovodný program, který připomene nejen padasáté let historie závodu, ale zavzpomíná i na Expedici Peru 1970 a patnáct tragicky zesnulých horolezců, na jejichž počest se závod každoročně koná. ČEZ Jizerská 50 ale není jen hlavní padasátíkilometrový závod. Na své si přijdou během celého závodního víkendu i příznivci kratších tratí, závodů klasikou i volnou technikou a užijí si celé rodiny s dětmi nebo firmy při štafetových závodech.

Jubilejní ročník přináší dvě zásadní novinky: nový únorový termín, který statisticky nabízí lepší sněhové

podmínky, a pojištění vrácení startovního v případě zrušení závodu z důvodu nedostatku sněhu. Závodníci se tak už nemusí bát registrovat se v předstihu. Organizátorům se ve spolupráci s Pojišťovnou VZP podařilo připravit pro jubilejní ročník pojištění, které kryje riziko nedostatku sněhu v Jizerských horách. V případě, že by nebylo možné uspořádat ani na náhradní či zkrácené trati, bude závodníkům vráceno 70 % základního startovního platného do 30. září 2016. Co však zůstává stejné, je skladba víkendových závodů. Páteční dopoledne obstarají dětské závody Mini Jizerská Pojišťovny VZP, hodinu po poledni odstartuje Volkswagen Bedřichovská 30 a v podvečer naváže sprint na 1,5 kilometru soupaž. Sobotní dopoledne je vyhrazeno Hervis Jizerské 25 a ČT Jizerské 10, dopoledne firemním štafetám. V neděli 19. února 2017 se pak pojede hlavní závod ČEZ Jizerská 50. Přihlaste se na legendární závod a užijte si nabitý závodní víkend v Bedřichově v Jizerských horách při oslavách jubilejního ročníku. Čísla rychle mizí, proto neváhejte a registrujte se co nejdříve na www.jiz50.cz, nebo s 10% slevou na prodejních Hervis.

www.jiz50.cz

Zdroj: DVD „Padesátka Jizerské padasátky 1968–2017“ a kniha „Jizerská padasátka“, Jiří Langer

Přehled lyžařských areálů Jizerských hor a nejbližšího okolí

Vysvětlivky	1. Skiaréna Jizerky – Bedřichov info vlek tel.: 603 781 848 info lyž. škola tel.: 604 581 037 www.skijizerky.cz, info: Jizerky Card	 9 1 5,4 km	 6 1 55 %	
--------------------	---	---	---	--

Přehled lyžařských areálů Jizerských hor a nejbližšího okolí

18. Lesní chata Košnov tel.: 483 399 154 info@hotel-lesnichata.cz, www.hotel-lesnichata.cz	1 ↗ 200 m																	P
19. Pod Štěpánkou Příchovice tel.: 607 849 485 www.vlekpodstepankou.cz	1 ↗ 250 m																	P
20. U Čápa Příchovice 1 tel.: 606 339 625 www.skiregion.cz, www.ucapa.eu	4 ↗ 3 km	 	 															P
21. Ski areál Rejdice Rejdice 61, Příchovice tel.: 602 377 428 www.skiregion.cz, www.rejdice.cz, www.freeride.cz	4 1 ↗ 1,5 km	 	 															P
22. Ski areál Čertova hora Harrachov, Rýžoviště 324 tel.: 481 529 353 www.skiareal.com, www.skiregion.cz	2 2 1 ↗ 6,5 km	 	 															P
23. Ski areál Zákoutí Harrachov 234 tel.: 481 529 329, 602 465 134 www.zakoutiharrachov.cz, www.skiregion.cz	2 1 ↗ 420 m	 	 															P
24. Ski areál Amálka Harrachov, Rotunda – Nový Svět 474 tel.: 776 300 036, www.jpk.cz www.skiareal-harrachov.cz, www.skiregion.cz	1 ↗ 400 m		 															P
25. Ski areál Zlatá Olešnice TJ Sokol Zlatá Olešnice tel.: 605 032 474, www.ski.zlata-olesnice.cz	1 1 ↗ 700 + 500 m	 	 															P
26. Plavy TJ Sokol Plavy tel.: 602 169 213 www.skiplavy.cz	1 1 ↗ 1080 + 720 m	 	 															P
27. Ski areál Zásada tel.: 601 372 810 zasadaskicentrum@gmail.com www.zasadaskicentrum.cz	1 1 ↗ 600 m	 	 															P
28. Filip – Smržovka Smržovka tel.: 606 603 141 www.lvfilip.cz	2 ↗ 500 m	 	 															P
29. Sjezdovka Dráček Alšovice TJ Sokol Alšovice tel.: 774 770 433, 728 260 852, info@skidracek.cz vlekdracek@seznam.cz, www.skidracek.cz	1 ↗ 200 m																	P
30. Skicentrum Dobrá Voda Jablonec n. N. tel.: 737 278 444	1 ↗ 300 m		 															P
31. Rychnov u Jablonce n. N. – Zálesí tel.: 606 293 623 www.rychnovjbc.cz	1 ↗ 670 m																	P
32. Všesportový areál Obří sud Javorník Jeřmanice, Javornická 350 www.areal-obrisud.cz	1 ↗ 900 m	 	 															P
33. Sportovní areál Ještěd info lanovka tel.: 737 222 499, info lyž. škola tel.: 602 212 477, info půjčovna tel.: 731 547 856 info@skijested.cz, www.skijested.cz	6 6 1 ↗ 9,2 km	 	 															P

10 pravidel FIS pro chování na sjezdových tratích:

1. Ohled na ostatní lyžaře

Každý lyžař nebo snowboardista se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného.

2. Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy

Každý lyžař nebo snowboardista musí jezdit s přiměřeným odstupem a s ohledem na vzdálenost, na kterou vidí. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svému umění, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům jakož i hustotě provozu.

3. Volba jízdní stopy

Lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.

4. Předjíždění

Předjíždět se může seshora nebo odspodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři či snowboardistovi pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.

5. Vjíždění a rozjíždění

Každý lyžař nebo snowboardista, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí rozhlédnout nahoru a dolů a přesvědčit se, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

6. Zastavení

Každý lyžař nebo snowboardista se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně zdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař nebo snowboardista, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejdříve.

7. Stoupání a sestup

Lyžař nebo snowboardista, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.

8. Respektování značek

Každý lyžař nebo snowboardista musí respektovat značení a signalizaci.

9. Chování při úrazech

Při úrazech je každý lyžař nebo snowboardista povinen poskytnout první pomoc.

10. Povinnost prokázání se

Každý lyžař nebo snowboardista, ať svědek nebo účastník, ať odpovědný nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.

Bobová dráha, Janov n. N., Hraničná ul., tel.: 607 160 652, www.bobovadrahajanov.cz / 1 170 m dlouhá dráha, převýšení 78 m, karusel–šnek 450 st., 22 zatáček, občerstvení, pizzerie, trampolína.

Bobová dráha, všesportovní areál Obří sud Javorník, Jeřmanice, tel.: 488 570 520, www.areal-obrisud.cz / Jedna z nejdéších trubkových bobových drah v ČR. Délka 1 100 m, jedna spirála, 13 velkých zatáček a množství dalších menších zatáček a umělých vln.

Bobová dráha Happy World Harrachov, Nový Svět 603, tel.: 481 528 248, 602 389 534, www.bobovka.cz

Exkurze do sklářské výroby v Jizerských horách

bez objednání

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Sklárna a minipivovar Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic GPS: N 50° 46' 56.895" E 15° 25' 10.164"	Nový Svět 95, Harrachov tel.: 481 528 141, turistika@sklaharrachov.cz www.sklaharrachov.cz	Muzeum a prodejny: I–XII, po–ne 9.00–17.00 h Exkurze do výroby: I–XII, po–ne 8.00–15.00 h	Sklárna je nejstarší fungující sklárnou v Čechách. Součástí exkurze je i unikátní 100 let stará historická brusírna skla poháněná transmisem a vodní turbínou. Možnost návštěvy muzea skla a minipivovaru s restaurací.
Sklářská expozice – Extradesk GPS: N 50° 45' 17.018" E 15° 18' 33.418"	Údolní 295 (Kulturní a společenské středisko Alfa) Desná tel.: 774 464 316, www.paraplicko.webz.cz	otevřeno dle dohody! vstupné: dospělí 20 Kč, děti zdarma Ve tvořivé dílničce platíte pouze za materiál, maximálně do 60 Kč/ ks.	Stálá expozice sklářských firem z Desné seznamuje s historií místního sklářství, ale i se současnou sklářskou tvorbou, různými technikami výroby až po hotové výrobky. Součástí expozice je dílna a krámek.
Výletní areál Pěnčín (Fipobex) GPS: N 50° 41' 18.147" E 15° 14' 07.731"	Bratříkov, Pěnčín 60 tel.: 723 955 998, 483 368 468 vyletniareal@seznam.cz, www.vapen.cz	IX–IV, po–pá 10.00–13.00 h, V–VIII, po–pá 10.00–14.00 h Korálková dílna: V, VI, IX, po–pá 10.00–15.00 h, so–ne 10.00–16.00 h, VII–VIII, po–ne 10.00–17.00 h, X–XI, II–IV, po–so 10.00–15.00 h, ne – sledujte na www.vapen.cz	Výroba broušených perli, prodejna perliček, koží a ovčí farma, sýrárna, zemědělské muzeum, vyhlídkový vláček.

po telefonickém objednání

Název a GPS	Kontakt	Otevírací doba a vstupné	Informace, zaměření
Centrum PALACE PLUS GPS: N 50° 44' 00.960" E 15° 10' 05.519"	Svaz výrobců bižuterie, Palackého ulice 41 (u jablonecké přehrady) Jablonec nad Nisou tel.: 777 052 141, 483 311 915 palace@texoplus.cz, www.palaceplus.cz	po–pá 9.00–17.00 h so 9.00–12.00 h	Jedná se o největší prodejní centrum bižuterie ve střední Evropě, na na 700 m ² nabízí 5 000 druhů bižuterie od 48 regionálních firem. Probíhá zde stálá tvůrčí dílna, kde si můžete vyrobit vlastní doplněk. Skupinám lze zajistit po tel. dohodě předvádění výroby bižuterie přímo v centru, nebo pak návštěvu výrobní firmy.
Dekor speciál – Jaroslav Brynda & Petr Šíkola GPS: N 50° 45' 49.410" E 15° 19' 50.477"	Krkonošská 753, Desná, tel.: 777 709 050, 777 709 060, bryndajaryn@volny.cz petrsikola@centrum.cz, www.dekorglass.cz	po tel. domluvě zdarma	Zpracování skla nad plamenem. Výroba dekorativního skla, váz, svícňů, olejových lamp aj., prodej výrobků ve vlastním obchodě, I–XII, po–pá 10.00–12.00 h a 13.00–17.00 h, so 8.00–12.00 h.
Dostál Josef GPS: N 50° 41' 10.766" E 15° 17' 59.456"	Držkov 240, tel.: 777 339 585 info@dona-glass.cz, www.dona-glass.cz	po tel. domluvě zdarma	Ruční malování dekorativního skla.
G & B Beads, s. r. o. GPS: N 50° 44' 53.416" E 15° 09' 26.028"	Janovská 39, Jablonec n. N. tel.: 602 344 740, 483 317 929 obchod@gbbeads.cz www.gbbeads.cz www.muzeumkoralku.cz	po–pá 8.00–13.00, po tel. dohodě, pro skupiny min. 5 osob s výkladem, ukázka výroby skleněných perli (i sklářská pec), rumplování, broušení, leštění perli. Z bezpečnostních důvodů děti do 15 let musí být v doprovodu dospělé osoby. Vstupné: 50 Kč.	Ohněm leštěné perle, mačkané a broušené perle, hotová bižuterie. Prodejna: po–pá 9.00–17.00 h, so 9.00–12.00 h. Nově otevřené muzeum se stálou expozicí výroby, broušení a mačkání perli. Na expozici sklářských strojů navazuje exkurze do jednotlivých provozů G & B Beads (technologické postupy, druhy korálků, rumlovací, brusné a lešticí stroje). Prohlídky s výkladem cca 50–60 min minimálně pro 5 osob, v pracovních dnech 8–15 h, poslední exkurze od 13.30 h. Vstupné: dosp.: 100 Kč, děti 50 Kč, senioři od 63 let 80 Kč, skupiny nad 15 osob sleva. Termíny exkurzí je nutno domluvit předem na tel.: 483 317 929 nebo info@gbbeads.cz. Parkování v areálu (i pro autobusy).
K + K GLAS GPS: N 50° 42' 14.526" E 15° 11' 01.601"	Jižní 251, Jablonec n. N., tel.: 483 302 151, 604 467 908, kkglass@centrum.cz, www.kkglass.cz	zdarma	Vánoční ozdoby, technické a dekorativní sklo.
Glass Pesničák GPS: N 50° 46' 40.411" E 15° 14' 30.016"	Josefův Důl 144, tel.: 483 707 375, 723 436 900 info@glass-pesnicak.cz, www.glass-pesnicak.cz	po–pá 9.00–16.00 h zdarma	Broušení, reklamní pískování, flakony, ryté sklo, drobný prodej.
Preisler Michal GPS: N 50° 43' 55.131" E 15° 11' 18.006"	V. Nezvala 7 a, Jablonec n. N. tel.: 483 316 208, 606 913 586 preisler.michal@volny.cz, www.preisleric.cz	po tel. dohodě zdarma	Tažené figurky, možnost shlédnout skleněný betlém.
Ralton, s. r. o. GPS: N 50° 44' 47.879" E 15° 09' 50.177"	Vedlejší 21/4706, Jablonec n. N., tel.: 483 317 911 info@ralton.cz, www.ralton.cz	po tel. dohodě zdarma	Skleněné perle a kameny.
SPIDER GLASS GPS: N 50° 53' 37.795" E 15° 00' 54.123"	Heřmanice 7, Frydlant tel.: 482 317 122, 603 145 927 spiderglass@atlas.cz, www.spiderglass.cz	po–pá 8.00–15.00 h, so, ne po předchozí domluvě možné provést odbornou exkurzi v celém provozu.	Sklářská výroba, interiérové zakázky, speciální výrobky z plochého skla.
Střední škola řemesel a služeb GPS: N 50° 43' 42.240" E 15° 10' 35.040"	Smetanova 66, Jablonec n. N., tel.: 483 443 111, 724 121 937, skola@sosjbc.cz, www.sosjbc.cz	I–VI, IX–XII jen v době školní docházky	Figurky, bižuterie, sklo broušené a technické, vánoční ozdoby, keramika. Exkurze je možná po předchozí domluvě.
Suit Jewellery, s. r. o. Fabos, s. r. o. GPS: N 50° 43' 01.880" E 15° 10' 16.187"	Květinová 1, Jablonec n. N. tel.: 483 306 353, 483 310 545, 736 671 156 mastnik@suitjewellery.cz, www.suitjewellery.cz	I–XII, po–pá 9.00–14.00 h, po tel. dohodě Součástí prodejny Fabosu I–XII, út–pá 9.00–14.00 h – možnost nákupu	Litá bižuterie, knoflíky, odznaky, mince, kovodíly.
ŠENÝR Bijoux s. r. o. GPS: N 50° 43' 24.834" E 15° 09' 29.754"	Pasířská 40, Jablonec n. N., tel.: 774 166 906 www.efabos.cz, info@senyr.eu	I–XII, po–pá 8.00–15.00 h 35 Kč / dospělý	Ukázka měkkého pájení, výroba korunek pro českou Miss.
Veselá světýlka ze Zásady – Libuše Laurinová GPS: N 50° 41' 54.733" E 15° 15' 56.402"	Zásada 345, tel.: 777 559 338 cz.glass@atlas.cz, www.vesela-svetylka.cz	po tel. dohodě 25 Kč / osoba, v ceně je výrobek, který si odnesete	Foukané, malované sklo, skleněné květiny, vánoční ozdoby ze skla SIMAX. Zejména vhodné pro skupiny cca 20 dětí, prodejna výrobků.
Yani GPS: N 50° 41' 49.158" E 15° 16' 04.945"	Zásada 162, tel.: 483 385 170 yani@yani.cz, www.yani.cz	I–XII, po–pá 8.00–14.00 h nebo po tel. objednání 30 Kč / osoba	Ruční výroba a prodej skleněné bižuterie z broušených, mačkaných, voskových perli a rokaílu.

Přijměte pozvání do světa vánočních ozdob

Přáli jste si někdy stát se vánoční ozdobou? Nebo alespoň vidět na vlastní oči, jak tento křehký symbol Vánoc vzniká? Teď si to budete moci dokonce vyzkoušet na vlastní kůži. Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou připravilo interaktivní výstavu pro malé i velké děti. Skřítek Zdobílek vám ukáže, jak se proměnit v blyštivou vánoční ozdobu.

Budete tvořit, dělat pokusy a také se trochu hýbat. Projdete si jednotlivá zastavení, kde se aktivně seznámíte s výrobou foukaných vánočních ozdob. A na závěr se jako právě vyrobená ozdoba vyfotíte u stromku nebo v krabici, v níž vyrazíte do světa. Nejlepší fotky muzeum po skončení výstavy odmění. Interaktivní část výstavy JÁ, OZDOBA je zaměřena zejména na rodiny s dětmi a osoby s různými zrakovými vadami. „Dospělým ale není v žádném případě vstup zakázán, naopak je doporučen,“ zdůrazňuje kurátorka výstavy Tereza Buriánková.

A co ještě na výstavě nazvané JÁ, OZDOBA uvidíte? Například stromečky plné

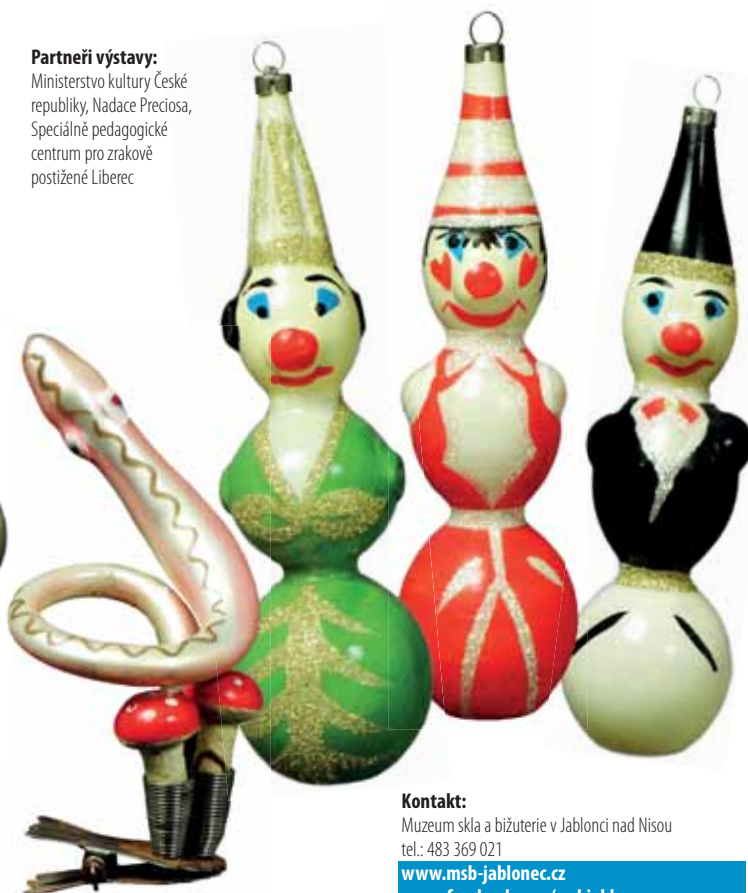
skleněných vánočních ozdob od současných výrobců a netradičních kousků stvořených výtvarníky. „Naše muzeum spravuje největší veřejnou sbírku vánočních ozdob na světě. Během posledních pěti let jsme veřejnosti v tematických výstavách představili více než deset tisíc vzorů z naší kolekce. Byl čas na změnu, a proto jsme se rozhodli oživit prezentaci ozdob interaktivní částí spojující hru s poznáním,“ objasnila kurátorka sbírky Dagmar Havlíčková.

Výstavu JÁ, OZDOBA můžete v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou navštívit od 25. listopadu 2016 do 9. dubna 2017.

Partneři výstavy:

Ministerstvo kultury České republiky, Nadace Preciosa, Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené Liberec

Kontakt:

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
tel.: 483 369 021

www.msb-jablonec.cz

www.facebook.com/msbjablonec

Regionální produkt Jizerské hory: nové období

Vyhledáváte potraviny z nejbližšího okolí, přemýšlíte o zajímavých a originálních vánočních dárčích pro své blízké nebo si chcete pořídit památku na návštěvu Jizerských hor v podobě výjimečného suvenýru? Pak vás budou zajímat výrobky se značkou Regionální produkt Jizerské hory!

Na dvouleté období 2017–2018 získalo značku Regionální produkt Jizerské hory šedesát originálních výrobků ze severu Čech. Koordinátor značky MAS Frýdlantsko, jeho partneři – Turistický region Jizerské hory, město Smržovka a Liberecký kraj a zástupci samotných výrobců hodnotili u přihlášených výrobků originalitu původu i kvalitu odrážející typické rysy krajiny Jizerských hor, a to například v používaných

surovinách nebo výrobních postupech. Smysl značky spočívá v podpoře marketingu místních firem a zároveň v podpoře cestovního ruchu a propagaci území.

Mezi nositeli značky najdete nejružnější potraviny – Jizerskou klobásu, výběrné ovčí sýry nebo Jizerský uzený sýr, balíčkové maso nebo svatomartinskou husu, výběr medů, sladké pečivo i široký sortiment nápojů. Novinkou jsou lahodné pochoutky z libereckého Zmrzlinářství LEDA. Novou kategorií bylo třeba vytvořit pro ovocné zavařeniny a nominovaly se do ní dva výrobci s Naivními marmeládami z Janova a Dobrotami od tetičky z Proseče. Netradiční a velmi zajímavá je kávová limonáda liberecké firmy Double Brew.

Kategorie řemeslných výrobků jsou odvozeny od použitých surovin. Snad největším překvapením v novém ročníku jsou originální dřevěné hračky sdružení Pol Eno z Jablonce. Jako dozvuk Lucemburského roku pak překvapily historické oděvy a doplňky z ateliéru Na křídlech snů z Huti. Největší počet nových přihlášek zaznamenala kategorie Sklo, a to v podobě tradičních skleněných perliček a výrobků z nich – bižuterie, šperků a ozdob, ale také sad k domácímu tvoření.

Informace o všech nositelích značky najdete na www.jizerske-vyrobyky.cz. V závěru roku také vyjde mapa s kontakty a výběrem profilů výrobků. Podle ní si také můžete naplánovat i zajímavé a nevšední výlety do Jizerských hor. Mapu najdete v turistických informačních centrech i u samotných výrobců.

www.jizerske-vyrobyky.cz

© Jizerské hory – turistický region Liberecko, Jablonecko, Frýdlantsko a Tanvaldsko; 468 11 Janov nad Nisou 520; IČ: 75057760; www.jizerky.cz; vydal dne 1. 12. 2016 v Jablonci nad Nisou; v nákladu 15 000 ks; 16. vydání; evidence: MK ČR E 19236; překlady: Mgr. Andy Letham (GB), Hans-J. Warsaw (D), Ing. Karína Kurková (PL); mapové podklady: Kartografie HP s. r. o.; grafika a tisk: Jablonecká tiskárna; www.jabloneckatiskarna.cz; obálka a grafika: O. Dostál, foto: archiv informačních center, měst a obcí Turistického regionu Jizerské hory a jejich partnerů.

Seznam informačních center

» Informační centrum Bedřichov

468 12 Bedřichov 218, tel.: 483 380 034, infocentrum@bedrichov.cz
www.bedrichov.cz

» INFO Desná

464 61 Desná, Riedlova vila, Krkonošská 120
tel.: 483 383 019, 737 248 434
kulturadesna@gmail.com, www.mesto-desna.cz

» Městské informační centrum Frýdlant

464 13 Frýdlant, náměstí T. G. Masaryka 37 (budova radnice)
tel.: 482 464 013, mic@mesto-frydlant.cz, www.mesto-frydlant.cz

» Informační centrum – Zámecký pivovar Frýdlant

Hejnická 4073, 464 01 Frýdlant
tel.: 487 989 000, info@pivovar-frydlant.com, www.pivovar-frydlant.cz

» Turistické informační centrum Harrachov

512 46 Harrachov 150
tel.: 481 529 600, 607 855 233, tic@harrachov.cz, www.harrachov.cz

» Informační centrum Krkonošského národního parku Harrachov

512 46 Harrachov 442, (cca 50 m od autobusového nádraží směrem do centra)
tel.: 481 529 188, icharrachov@krnap.cz, www.krnap.cz

» Mezinárodní centrum duchovní obnovy

463 62 Hejnice, Klášterní 1
tel.: 482 360 211, mcdo@mcdo.cz, www.mcdo.cz

» Jablonecké kulturní a informační centrum, o. p. s.

466 01 Jablonec nad Nisou, Kostelní 1/6
tel.: 483 356 201, 774 667 677, info@jablonec.com, www.jablonec.com

» Informační centrum Josefův Důl

468 44 Dolní Maxov 218, Obecní úřad
tel.: 483 381 110, 602 656 878, infocentrum@josefuvdul.eu, www.josefuvdul.eu

» Informační centrum Jizerky pro Vás

468 49 Kořenov 480 (budova Hotelu Příchovice)
tel.: 725 805 266, ic@jizerkyprovas.cz, www.jizerkyprovas.cz

» Informační centrum Lázně Libverda

463 62 Hejnice, Lázně Libverda 17
tel.: 482 322 457, infocentrum@laznelibverda.cz, www.laznelibverda.cz

» Městské informační centrum Liberec

460 59 Liberec, nám. Dr. E. Beneše 23
tel.: 485 101 709, info@visitliberec.eu, www.visitliberec.eu

» Turistické informační centrum Liberec

460 08 Liberec, Ještědská 479
tel.: 603 328 699, infojested@seznam.cz

» ČD centrum Liberec

460 02 Liberec, ČD, Nákladní 344
tel. informace: 724 494 605, mezinárodní pokladna tel.: 724 494 569
lbc@cdcentrum.cd.cz, www.cd.cz

» Turistické informační centrum Nové Město pod Smrkem

Palackého 276, 463 65 Nové Město pod Smrkem
tel.: 720 025 933, nmps.info@centrum.cz, www.nmps.cz

» Informační centrum Ekocentrum Oldřichov v Hájích

463 31 Oldřichov v Hájích 5
tel.: 778 535 967, info@suchopyr.cz, www.suchopyr.cz, www.ekocentrumoldrichov.cz

» Informační centrum Pěnčinska – Firma Fipobex spol. s r. o.

Pěnčín 60, 468 21 Bratříkov, tel.: 723 955 998, 483 368 411
vyletniareal@seznam.cz, www.vapen.cz, www.facebook.com/vapencz

» Městská knihovna a informační centrum Rychnov u Jablonce nad Nisou

468 02 Rychnov u Jablonce nad Nisou, Květinová 498
tel.: 720 402 284, knihovna@rychnovjbc.cz, www.knihovna.rychnovjbc.cz

» Městská knihovna a infocentrum Smržovka

468 51 Smržovka, nám. T. G. Masaryka 638
tel.: 483 382 286, 720 513 147, info.smrzovka@seznam.cz, www.smrzovka.cz

» Infocentrum Tanvald

468 41 Tanvald, Krkonošská 629
tel.: 483 369 670-1, infocentrum@tanvald.cz, www.tanvald.cz

» Informační centrum – Vratislavice 10/10/10

463 11 Vratislavice nad Nisou, Nad Školou 1675
tel.: 482 321 811, 773 584 374, info@vratislavice101010.cz, www.vratislavice101010.cz

» Horská služba Jizerské hory

Obecné tel. číslo, které vás přepojí na nejbližší služebnu k místu, ze kterého voláte, tel.: 1210
+ úrazy na polské straně Jizerských hor (GOPR), tel.: +48 757 524 734

» Integrovaný záchranný systém, tel.: 112

Polská část – výběr

» Turistické centrum Orle

58-580 Szklarska Poręba – Jakuszyce, Orle skc. Pocz. 140
tel.: +420 607 920 541, orle@orleturystyczne.pl, www.orleturystyczne.pl

» Informační turistické centrum Szklarska Poręba

58-580 Szklarska Poręba, ul. Jedności Narodowej 1 a
tel.: +48 75 75 47 740, it@szklarskaporeba.pl, www.szklarskaporeba.pl

» Odbor propagace města, turistiky, kultury a sportu Świeradów-Zdrój

59-850 Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35
tel.: +48 75 71 36 482, it@swieradowzdroj.pl, www.swieradowzdroj.pl

Předvolba ČR: +420

Předvolba Polsko: +48